

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATLIEKŲ TVARKYMO
ĮSTATYMAS**

1998 m. birželio 16 d. Nr. VIII-787
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija nuo 2003 m. sausio 1 d.:
Nr. [IX-1004](#), 2002-07-01, Žin., 2002, Nr. 72-3016 (2002-07-17)

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas nustato bendruosius atliekų prevencijos ir tvarkymo reikalavimus, kad būtų išvengta atliekų neigiamo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai; sąlygas, kai medžiaga ar daiktas gali būti nelaikomi atliekomis; atliekų tvarkymo valstybinį reglamentavimą; pagrindinius atliekų tvarkymo sistemų organizavimo ir planavimo principus; reikalavimus atliekų turėtojams ir atliekų tvarkytojams; atliekų tvarkymo ekonomines ir finansines priemones; alyvų, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių, apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių gamintojų, importuotojų, platintojų teises ir pareigas.

2. Šis Įstatymas netaikomas:

1) į atmosferą išmetamoms dujoms ir anglies dioksidui, kuris surenkamas ir transportuojamas geologiniam saugojimui ir jau geologiškai saugomas pagal anglies dioksido geologinį saugojimą reglamentuojančius teisės aktus arba kuris saugomas naujų produktų ir procesų mokslinių tyrimų, plėtros ar bandymų tikslais, kai saugoma mažiau negu 100 tūkst. tonų;

2) žemei (*in situ*), įskaitant neiškastą užterštą dirvožemį ir nuolat toje žemėje esančius pastatus;

3) neužterštam dirvožemiui ir kitai natūraliai susidarantiems medžiagai, iškastai statybų metu, kai medžiaga bus panaudota natūralaus būvio statybos tikslais toje teritorijoje, kur ji buvo iškasta;

4) radioaktyviosioms atliekoms;

5) netinkamiems naudoti sprogmensams;

6) mėšlui ir srutomis, kurios nepriskiriamos šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytiems šalutiniams gyvūniniams produktams, taip pat šiaudams ir kitoms gamtinėms nepavojingoms žemės ūkio ar miškininkystės medžiagoms, naudojamoms ūkininkaujant, vykdant miškininkystės veiklą arba gaminant energiją iš šios biomasės procesais arba būdais, kurie nedaro žalos aplinkai ar nekelti grėsmės žmogaus sveikatai.

3. Šis Įstatymas netaikomas specifiniams atliekų srautams ar kategorijoms, kuriems taikomi kiti teisės aktai:

1) nuotekoms;

2) šalutiniams gyvūniniams produktams, įskaitant perdirbtus produktus, kuriems taikomas 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1774/2002, nustatantis sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms (OL 2004 m. specialusis leidimas, 3 skyrius, 37 tomas, p. 92) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002), išskyrus produktus, kurie turi būti sudeginti, šalinti sąvartyne arba naudoti biologinių dujų ar komposto gamybos įmonėje;

3) nepaskerstų gyvūnų gaišenoms, įskaitant gyvūnus, nužudytus siekiant likviduoti epizootines ligas, ir gaišenoms, tvarkomoms pagal Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 reikalavimus;

4) atliekoms, susidarantioms žvalgant, išgaunant, apdorojant ir saugant mineralinius išteklius, ir karjerų eksploatavimo atliekoms, kurioms taikomi Aplinkos ministerijos nustatyti reikalavimai.

4. Šis Įstatymas netaikomas paviršiniuose vandenyse perkeliams nuosėdoms vandenų ir vandens kelių valdymo arba potvynių prevencijos ar potvynių ir sausrų arba melioracijos padarinių švelninimo tikslais, kai nuosėdos nepavojingos.

5. Specifinių atliekų srautų tvarkymo reikalavimus ar specialius atliekų tvarkymo reikalavimus, taikomus atskirais atvejais, gali nustatyti kiti įstatymai ir kiti teisės aktai.

6. Šiuo Įstatymu siekiama užtikrinti Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio Įstatymo 5 priede, taikymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [X-1674](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3180 (2008-07-17)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Alyva** – mineralinė, pusiau sintetinė ar sintetinė tepimo arba pramoninė alyva, pavyzdžiui, vidaus degimo variklių ir pavarų dėžių alyva, tepimo alyva, turbinų, hidraulinė alyva.

2. **Alyvos atliekos** – mineralinė, pusiau sintetinė ar sintetinė tepimo arba pramoninė alyva, nebetinkama naudoti pagal pirminę paskirtį, pavyzdžiui, naudota vidaus degimo variklių ir pavarų dėžių alyva, tepimo alyva, turbinų, hidraulinė alyva.

3. **Alyvos atliekų regeneravimas** – perdirbimo būdas, kai valant alyvos atliekas gali būti gaminama bazinė alyva, visų pirma šalinant teršalus, oksidacijos produktus ir kitus alyvoje esančius priedus.

4. **Antrinės žaliavos** – tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir perdirbti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos.

5. **Apmokestinamieji gaminiai** – pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą (toliau – Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas) apmokestinami gaminiai.

6. **Atliekos** – medžiaga ar daiktas, kurių turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti.

7. **Atliekų apdorojimas** – atliekų naudojimo ar šalinimo veikla, įskaitant jų paruošimą naudoti arba šalinti.

8. **Atliekų darytojas** – asmuo, dėl kurio veiklos susidaro atliekų (pirminis atliekų darytojas), arba asmuo, kuris atlieka pradinį atliekų apdirbimą, maišymą ar kitus veiksmus, dėl kurių pakinta tų atliekų pobūdis arba sudėtis.

9. **Atliekų eksportuotojas** – įmonė, kuri priima atliekas iš jų turėtojo, jas veža ir perduoda atliekų naudotojui į Europos Sąjungos valstybes nares ar Europos ekonominės erdvės valstybes.

10. **Atliekų laikymas** – naudoti skirtų atliekų laikymas iki apdorojimo ne ilgiau kaip trejus metus ir šalinti skirtų atliekų laikymas iki apdorojimo ne ilgiau kaip vienus metus, išskyrus laikinąjį laikymą atliekų susidarymo vietoje iki jų surinkimo.

11. **Atliekų naudojimas** – veikla, kurios pagrindinis rezultatas yra atliekas sudarančių medžiagų naudojimas konkrečiai paskirčiai vietoj kitų medžiagų, arba veikla, kurios rezultatas yra atliekų paruošimas naudoti pagal tą paskirtį įmonėje arba visame ūkyje. Nebaigtinį atliekų naudojimo veiklų sąrašą nustato Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija).

12. **Atliekų perdirbimas** – atliekų naudojimo veikla, kai atliekas sudarančios medžiagos perdirbamos į tos pačios ar kitos paskirties produktus ar medžiagas. Ši veikla apima organinių medžiagų perdirbimą, tačiau neapima naudojimo energijai gauti ir perdirbimo į medžiagas, kurios turi būti naudojamos kaip kuras ar užpildas.

13. **Atliekų rūšiavimas jų susidarymo vietoje** – atliekų atskyrimas jų susidarymo vietoje atsižvelgiant į jų rūšį ir pobūdį, siekiant jas atskirai surinkti.

14. **Atliekų surinkimas** – atliekų paėmimas iš atliekų turėtojų, įskaitant rūšiuojamąjį atliekų surinkimą ir parengiamąjį laikymą iki atliekų surinkimo įrenginiuose, kuriuose atliekos iškraunamos, kad jas galima būtų paruošti pervežti į atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius.

15. **Atliekų susidarymo vieta** – įrenginys ar teritorija, kurioje dėl ūkinės ar kitos veiklos susidaro atliekų.

16. **Atliekų šalinimas** – veikla, nepriskiriama prie atliekų naudojimo, net jei antrinis tokios veiklos rezultatas yra medžiagų ar energijos gavimas. Nebaigtinį atliekų šalinimo veiklų sąrašą nustato Aplinkos ministerija.

17. **Atliekų turėtojas** – atliekų darytojas arba asmuo, turintis atliekų.

18. **Atliekų tvarkymas** – atliekų surinkimas, vežimas, naudojimas ir šalinimas, šių veiklų organizavimas ir stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą, įskaitant, kai minėtus veiksmus atlieka prekyautojas atliekomis ar tarpininkas.

19. **Atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektai** – veikiantys arba statomi atliekų tvarkymo objektai, atitinkantys Vyriausybės nustatytus kriterijus.
20. **Atliekų tvarkytojas** – įmonė, kuri surenka ir (ar) veža, ir (ar) naudoja, ir (ar) šalina atliekas, atlieka šių veiklų organizavimą ir stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą. Prie atliekų tvarkytojų priskiriami prekiautojai atliekomis ar tarpininkai, vykdančios nurodytą veiklą.
21. **Atliekų vežėjas** – įmonė, kuri priima atliekas iš jų turėtojo, jas veža ir perduoda atliekų naudotojui ar šalintojui.
22. **Atliekų vežimas** – atliekų paėmimas iš jų turėtojo, vežimas ir perdavimas atliekų naudotojui ar šalintojui.
23. **Baterija (galvaninis elementas) ar akumuliatorius** (toliau – **baterija ar akumuliatorius**) – vykstant cheminės energijos tiesioginei konversijai elektros energiją gaminantis šaltinis, susidedantis iš vieno ar kelių pirminių (vienkartinių) ar antrinių (pakartotinai įkraunamų) elementų.
24. **Baterijų ar akumuliatorių atliekos** – baterijos ar akumuliatoriai, kurie pagal šio straipsnio 6 dalį yra atliekos.
25. **Biologiškai skaidžios atliekos** – bet kokios atliekos, kurios gali skaidytis ar būti suskaidytos aerobiniu ar anaerobiniu būdu.
26. **Buityje susidarančios elektros ir elektroninės įrangos atliekos** – buityje susidarančios, taip pat komerciniuose ir pramonės ūkio objektuose, institucijose ir kituose šaltiniuose susidarančios elektros ir elektroninės įrangos atliekos, savo pobūdžiu ar sudėtimi ir kiekiu panašios į buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas.
27. **Elektros ir elektroninė įranga** – įranga, kuriai tinkamai funkcionuoti reikalingos elektros srovės arba elektromagnetiniai laukai, ir įranga, skirta kurti, perduoti arba išmatuoti tokias sroves ar laukus, priklausanti Aplinkos ministerijos nustatytiems kategorijoms ir skirta naudoti su ne didesne kaip 1 000 V įtampa esant kintamajai srovei ir su ne didesne kaip 1 500 V įtampa esant nuolatinei srovei.
28. **Elektros ir elektroninės įrangos atliekos** – elektros arba elektroninė įranga pagal šio straipsnio 6 dalį laikoma atliekomis, įskaitant visas jos sudedamąsias dalis ir komplektavimo gaminius, kurie yra ardomos elektros ir elektroninės įrangos dalis.
29. **Gaminių atliekos** – atliekos, kurios susidaro pasibaigus alyvų, elektros ir elektroninės įrangos bei Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka apmokestinamųjų gaminių naudojimo laikui, ir eksploatuoti netinkamos transporto priemonės.
30. **Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodantys dokumentai** – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyti dokumentai, patvirtinantys gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą.
31. **Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymas** – gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkimas ir perdirbimas arba gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkimas ir naudojimas pagal Vyriausybės nustatytą užduotį (gaminių ir (ar) pakuočių atliekų šalinimas nėra sutvarkymas). Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymo reikalavimus nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.
32. **Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimas** – rašytinėmis sutartimis pagrįstas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir perdavimo atliekų tvarkytojams planavimas ir šių veiklų vykdymo koordinavimas.
33. **Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo sutartis** – trišalė sutartis tarp savivaldybės (arba tarp savivaldybės (kelių savivaldybių) įsteigto juridinio asmens, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) ir gamintojo ir (ar) importuotojo, ir (ar) gamintojų ir importuotojų organizacijos ir atliekų tvarkytojo dėl komunalinių atliekų sraute susidarančių gaminių ir (ar) pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, paruošimo perdirbti, naudoti ir perdirbimo, naudojimo. Šioje sutartyje turi būti nurodyta: sutarties sudarymo, įsigaliojimo ir nutraukimo tvarka; komunalinių atliekų sraute susidarančių gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkimo sistemos infrastruktūros plėtros ir naudojimo sąlygos; paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos; kainos nustatymo tvarka; atsiskaitymo tvarka; šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą; pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka; sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka. Pavyzdinę sutarties formą tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.
34. **Gaminių platintojas** – asmuo, verslo tikslais vartotojams tiekiantis alyvas, transporto priemones, elektros ir elektroninę įrangą ir (ar) apmokestinamuosius gaminius.

35. **Gaminių sunaudojimas savoms reikmėms** – į Lietuvos Respublikos teritoriją įvežtų ar Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamintų gaminių (elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių, alyvų, apmokestinamųjų gaminių) naudojimas savo vykdomoje veikloje, neperleidžiant jų kitam asmeniui.

36. **Gamintojas** – teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris:

1) Lietuvos Respublikos teritorijoje gamina alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir (ar) gaminius pakuoja arba

2) pirmą kartą verslo tikslais tiekia baterijas ar akumulatorius (įskaitant į prietaisus ar transporto priemones įmontuotas baterijas ar akumulatorius) Lietuvos Respublikos rinkai, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba

3) gamina elektros ir elektroninę įrangą ir paženklintą savo ženklų atlygintinai perleidžia kitam asmeniui; arba iš kitų tiekėjų gautą ir savo ženklų paženklintą įrangą atlygintinai perleidžia kitam asmeniui; arba verslo tikslais importuoja ar eksportuoja į valstybę narę, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba

4) gamina transporto priemones ar verslo tikslais importuoja į valstybę narę.

37. **Įmonė** šiame Įstatyme apibrėžiama kaip fizinis asmuo, vykdamas individualią veiklą, juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padaliniai.

38. **Importuotojas** – teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris:

1) importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir gaminių pripildytą pakuotę į Lietuvos Respublikos teritoriją arba

2) importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža ir pirmą kartą verslo tikslais tiekia baterijas ar akumulatorius (įskaitant į prietaisus ar transporto priemones įmontuotas baterijas ar akumulatorius) Lietuvos Respublikos rinkai, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba

3) iš kitos valstybės narės įveža ir verslo tikslais Lietuvos Respublikos rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba

4) iš kitos valstybės narės įveža ir verslo tikslais Lietuvos Respublikos rinkai tiekia transporto priemones, arba

5) iš lizingo (finansinės nuomos) paslaugas teikiančios finansų įstaigos lizingo (finansinės nuomos) būdu įsigyja į Lietuvos Respublikos teritoriją importuotus ir (ar) įvežtus 1–4 punktuose išvardytus gaminius ir (ar) gaminių pripildytą pakuotę. Šiuo atveju lizingo (finansinės nuomos) paslaugas teikianti finansų įstaiga nelaikoma importuotoju. Jei lizingo (finansinės nuomos) sutartis nutraukiama, šiuo įstatymu gaminių importuotojui nustatytas pareigas, atsiradusias po sutarties nutraukimo ir turto susigrąžinimo iš buvusio lizingo gavėjo, perima lizingo (finansinės nuomos) paslaugas teikianti finansų įstaiga.

39. **Komunalinės atliekos** – buitinės (buityje susidarančios) atliekos ir kitokios atliekos, kurias savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas.

40. **Komunalinių atliekų tvarkymo paslauga** – viešoji paslauga, apimanti komunalinių atliekų surinkimą, vežimą, naudojimą, šalinimą, šių veiklų organizavimą, stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą.

41. **Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo administravimas** – savivaldybės veikla nustatant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo taisykles, priimant kitus teisės aktus, reglamentuojančius komunalinių atliekų tvarkymą, taip pat savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių, kitų teisės aktų reikalavimų vykdymo kontrolė.

42. **Komunalinių atliekų tvarkymo regionas** – teritorija, apimanti daugiau negu vienos savivaldybės teritoriją, kurioje savivaldybės bendradarbiauja siekdamos užtikrinti efektyvų atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą, kokybiškų ir prieinamų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą visiems regiono komunalinių atliekų turėtojams.

43. **Komunalinių atliekų tvarkymo sistema** – organizacinių, techninių ir teisinių priemonių visuma, susijusi su savivaldybių funkcijų įgyvendinimu atliekų tvarkymo srityje.

44. **Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius** – vienos, kelių ar visų į komunalinių atliekų tvarkymo regioną įeinančių savivaldybių įsteigtas juridinis asmuo, savivaldybės (savivaldybių) pavedimu atliekantis komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas ir (ar) teikiantis atliekų tvarkymo paslaugas.

45. **Laikinis atliekų laikymas** – pavojingųjų atliekų laikymas ne ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingųjų atliekų – ne ilgiau kaip vienus metus šių atliekų susidarymo vietoje iki jų surinkimo, paruošiant atliekas išvežti į atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginį.

46. **Leidimas** – taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas arba taršos leidimas, rengiami ir išduodami teisės aktų nustatyta tvarka.

47. **Medicininės atliekos** – žmonių sveikatos priežiūros, gyvūnų sveikatos priežiūros ir su jomis susijusių mokslinių tyrimų atliekos.

48. **Nepavojingosios atliekos** – visokios atliekos, nepriskiriamos pavojingosioms atliekoms.

49. **Pakartotinis naudojimas** – veikla, kai prie atliekų nepriskiriami produktai ar jų sudedamosios dalys vėl naudojami tam pačiam tikslui, kuriam buvo sukurti.

50. **Pakuočių atliekos** – pakuotės ir pakuočių medžiagos, pagal atliekų apibrėžimą priskiriamos atliekoms, išskyrus pakuočių gamybos atliekas.

51. **Pakuotė** – gaminys, pagamintas iš bet kokių medžiagų ir skirtas gaminiams pakuoti, apsaugoti, gabenti ir pateikti vartotojams ar gaminių naudotojams.

52. **Paruošimas naudoti pakartotinai** – atliekomis tapusių produktų ar jų sudedamųjų dalių tikrinimas, valymas ar taisymas siekiant, kad jie vėl būtų tinkami naudoti be pradinio apdirbimo.

53. **Pavojingosios atliekos** – atliekos, kurios pasižymi viena ar keliomis pavojingomis savybėmis, nurodytomis šio Įstatymo 4 priede.

54. **Pradinis apdorojimas** – fizikiniai, terminiai, cheminiai ar biologiniai procesai, įskaitant rūšiavimą, kurių metu pakeičiamos atliekų savybės tam, kad sumažėtų jų tūris ar pavojingumas, supaprastėtų ir pagerėtų atliekų naudojimas.

55. **Prekiautojas atliekomis** – už atliekų pirkimą ir pardavimą atsakinga įmonė, įskaitant įmones, kurios atliekų neįsigyja fiziškai.

56. **Prevencija** – priemonės, kurių imamasi prieš produktui ar medžiagai tampant atliekomis ir kurios sumažina:

1) atliekų kiekį, įskaitant, kai produktas naudojamas pakartotinai ar pailginamas jo gyvavimo ciklas;

2) susidariusių atliekų neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai;

3) kenksmingųjų medžiagų kiekį produktuose ir medžiagose.

57. **Reikšmingas neigiamas poveikis** – numatomas aplinkos ir visuomenės sveikatos pokytis, kurio poveikiui išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo padariniams likviduoti būtina numatyti atitinkamas priemones.

58. **Rūšiuojamasis atliekų surinkimas** – atliekų surinkimas, kai jos atskiriamos pagal rūšį ir pobūdį siekiant palengvinti specialų tos rūšies ir pobūdžio atliekų apdorojimą.

59. **Sąvartynas** – atliekų šalinimo įrenginys ant žemės ar žemėje (po žeme). Sąvartynams taip pat priklauso atliekų šalinimo įrenginiai, kuriuose atliekų darytojas šalina savo atliekas jų susidarymo vietoje, ir nuolatiniai (veikiantys ilgiau negu vienus metus) įrenginiai, naudojami laikinai laikyti atliekas, išskyrus įrenginius, kuriuose atliekos iškraunamos, kad būtų paruoštos toliau pervežti naudojimui, pradiniam apdorojimui ar šalinimui; įrenginiai, kuriuose atliekos laikomos iki naudojimo ar pradinio apdorojimo trumpiau negu trejus metus, ir įrenginiai, kuriuose atliekos laikomos iki šalinimo trumpiau negu vienus metus.

60. **Tarpininkas** – atliekų naudojimą ar šalinimą kito vardu organizuojanti įmonė, įskaitant įmones, kurios atliekų neįsigyja fiziškai.

61. **Tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais** – į Lietuvos Respublikos teritoriją įvežtų, Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamintų baterijų ar akumuliatorių, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių perleidimas už atlygį ar nemokamai kitam asmeniui Lietuvos Respublikos teritorijoje arba sunaudojimui savoms reikmėms skirtų daugiau kaip 5 baterijų ar akumuliatorių, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių vienetų įvežimas į Lietuvos Respublikos teritoriją, pagaminimas Lietuvos Respublikos teritorijoje per kalendorinius metus.

62. **Transporto priemonė** – bet kokia transporto priemonė, priskiriama M₁ klasei (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta keleiviams vežti, kurioje yra ne daugiau kaip 8 sėdimosios vietos keleiviams ir viena sėdimoji vieta vairuotojui) arba N₁ klasei (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta kroviniams vežti, kurios bendroji masė yra ne didesnė kaip 3,5

t), ir triratė motorinė transporto priemonė, išskyrus motorines trirates transporto priemonės su simetriškai išdėstytais ratais.

63. **Valstybė narė** – Europos Sąjungos valstybė narė arba Europos ekonominės erdvės valstybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, *Žin.*, 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

Nr. [X-1674](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3180 (2008-07-17)

Nr. [XI-624](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 154-6961 (2009-12-28)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Nr. [XI-1889](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-188 (2012-01-10)

Nr. [XI-2139](#), 2012-06-28, *Žin.*, 2012, Nr. 77-3983 (2012-07-01)

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

Nr. [XI-1981](#), 2012-04-19, *Žin.*, 2012, Nr. 50-2445 (2012-04-28)

Nr. [XII-289](#), 2013-05-09, *Žin.*, 2013, Nr. 55-2729 (2013-05-28)

ANTRASIS SKIRSNIS

ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO PRIORITETŲ EILIŠKUMAS

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

3 straipsnis. Atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumas

1. Atliekų prevencijos ir tvarkymo srityje taikomas toks prioritetų eiliškumas:

1) prevencija;

2) paruošimas naudoti pakartotinai prieš tai atskyrus produktus ar jų sudedamąsias dalis, netinkamus pakartotiniam naudojimui;

3) perdirbimas prieš tai atskyrus atliekas, netinkamas perdirbti;

4) kitoks naudojimas, pavyzdžiui, naudojimas energijai gauti prieš tai atskyrus atliekas, netinkamas perdirbti ar kitaip panaudoti;

5) šalinimas prieš tai atskyrus perdirbti ar kitaip panaudoti tinkamas atliekas.

2. Atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumas taikomas atsižvelgiant į bendruosius aplinkos apsaugos principus – atsargumą ir tvarumą, technines galimybes ir ekonominį pagrįstumą, išteklių apsaugą, taip pat į bendrą poveikį aplinkai, visuomenės sveikatai, ekonomikai ir socialinei aplinkai.

3. Atliekų tvarkytojai ir atliekų darytojai turi imtis visų galimų ir ekonomiškai pateisinamų priemonių atliekų kiekiui bei neigiamam poveikiui visuomenės sveikatai ir aplinkai mažinti, kurti ir diegti mažaatliekes technologijas, taupyti gamtos išteklius. Tokios įmonės privalo laikytis šio straipsnio 1 dalyje nurodyto atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo. Produktų gamintojai turi gaminti ir rinkai tiekti produktus, kuriuos būtų galima ilgai ar pakartotinai naudoti, o pasibaigus jų naudojimo laikui ir virtus atliekomis jas perdirbti arba kitaip sunaudoti ir taip sumažinti atliekų kiekį bei pavojų visuomenės sveikatai ir aplinkai.

4. Atliekų tvarkymo veikloje dalyvaujantys subjektai yra atsakingi, kad su atliekų tvarkymu susijusi jų veikla ir visa apie šią veiklą visuomenei jų pateikiama informacija atitiktų atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Įstatymas papildytas antruoju¹ skirsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

ANTRASIS¹ SKIRSNIS

ŠALUTINIAI PRODUKTAI IR ATLIEKŲ NEBELAIKYMAS ATLIEKOMIS

3¹ straipsnis. Šalutiniai produktai

1. Medžiaga ar daiktas, gaunamas gamybos proceso, kurio pirminis tikslas nėra šios medžiagos ar šio daikto gamyba, metu, gali būti laikomas šalutiniu produktu ir nepriskiriamas atliekomis, jeigu įvykdomos šios sąlygos:

- 1) tolesnis medžiagos ar daikto naudojimas yra žinomas;
- 2) medžiaga ar daiktas gali būti panaudoti tiesiogiai, be jokio papildomo apdirbimo, išskyrus, jeigu tai yra atliekama įprastos pramoninės praktikos būdu;
- 3) medžiagos ar daikto gamyba yra gamybos proceso sudėtinė dalis;
- 4) tolesnis naudojimas yra teisėtas (medžiaga ar daiktas atitinka visus svarbiausius produkto, aplinkos ir sveikatos apsaugos reikalavimus konkretaus naudojimo atveju ir nedarys reikšmingo neigiamo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai).

2. Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ūkio ministerija) ir Aplinkos ministerija, vadovaudamosi šio straipsnio 1 dalyje nustatytais sąlygomis, nustato medžiagų ar daiktų priskyrimo šalutiniams produktams kriterijus ir priskyrimo tvarką.

3. Medžiaga ar daiktas laikomas atliekomis, jeigu vadovaujantis šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka nepriskiriamas šalutiniams produktams ir atitinka šio Įstatymo 2 straipsnio 6 dalyje pateiktą atliekų sąvoką.

3² straipsnis. Atliekų nebelaikymas atliekomis

Tam tikros konkrečios atliekos tampa nebe atliekomis jas panaudojus, įskaitant, kai jos perdirbamos, Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS ATLIEKŲ TVARKYMAS

4 straipsnis. Atliekų tvarkymo organizavimas

1. Atliekų turėtojas šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi atliekas perduoti atliekų tvarkytojams arba gali tvarkyti atliekas pats. Komunalinės atliekos tvarkomos savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka.

2. Atliekų turėtojai privalo rūšiuoti atliekas jų susidarymo vietoje. Išrūšiuotus atliekas jų susidarymo vietoje, atliekas surenkančios įmonės privalo atlikti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą.

3. Neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.

4. Atliekas tvarkančios įmonės vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktais.

5. Atliekų vežimą tranzitu, išvežimą iš Lietuvos Respublikos ir įvežimą į Lietuvos Respubliką reglamentuoja Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos teisės aktai ir tarptautinės sutartys. Aplinkos ministerijos įgaliota institucija pagal kompetenciją kontroliuoja atliekų vežimo tranzitu, išvežimo iš Lietuvos Respublikos ir įvežimo į Lietuvos Respubliką reikalavimų vykdymą pagal 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL 2006 L 190, p. 1) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2010 m. gegužės 12 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 413/2010 (OL 2010 L 119, p. 1), ir kitų Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių sutarčių nuostatas.

6. Atliekų tvarkymo objektai, atitinkantys Vyriausybės nustatytus kriterijus, steigiami ir pripažįstami atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektais Vyriausybės nustatyta tvarka. Tik Vyriausybės pripažintuose atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektuose kaip kuras energijai gaminti gali būti naudojamos ar planuojamos naudoti po rūšiovimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos.

7. Atliekų apdorojimo veiklai yra taikomi atliekų naudojimo ir šalinimo veiklai nustatyti reikalavimai.

8. Atliekas surenkančios ir (ar) vežančios įmonės surinktas ir vežamas atliekas turi pristatyti į atitinkamus atliekų apdorojimo įrenginius laikydamosi šio Įstatymo 4¹ straipsnio reikalavimų.

9. Atliekų turėtojas, perdavęs atliekas prekyautojui atliekomis, tarpininkui, atliekų naudotojui ar šalintojui, privalo turėti atliekų perdavimą patvirtinantį dokumentą.

10. Atliekas surenkančios, vežančios ir apdorojančios įmonės, prekyautojai atliekomis ir tarpininkai, įmonės, atliekų susidarymo vietoje pavojingąsias atliekas laikančios ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingąsias – ilgiau kaip vienus metus, šią veiklą gali vykdyti tik įregistruoti į Atliekų tvarkytojų valstybės registrą.

11. Pavojingąsias atliekas surenkančios, vežančios, šalinančios ar naudojančios įmonės apdraudžia savo civilinę atsakomybę už žalą, kuri, vykdant tokią veiklą, gali būti padaryta tretiesiems asmenims ir (ar) jų turtui bei aplinkai.

12. Įmonės, dėl kurių veiklos susidaro atliekų, nelaikomos atliekų tvarkytojais, jeigu atliekos laikinai laikomos jų susidarymo vietoje iki jų surinkimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [X-1674](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3180 (2008-07-17)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Nr. [XI-1981](#), 2012-04-19, *Žin.*, 2012, Nr. 50-2445 (2012-04-28)

Nr. [XII-769](#), 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-30, i. k. 2014-00711

4¹ straipsnis. Visuomenės sveikatos ir aplinkos apsauga

Atliekas būtina tvarkyti:

1) neviršijant teisės aktuose nustatytų aplinkos apsaugos normatyvų vandens, oro ar dirvožemio taršai, nekeltant reikšmingo neigiamo poveikio visuomenės sveikatai, gyvūnijai ar augalijai;

2) neviršijant teisės aktuose nustatytų triukšmo ar kvapų normatyvų;

3) nekeltant reikšmingo neigiamo poveikio kraštovaizdžiui ar aplinkosauginiu, gamtiniu ir (ar) kultūriniu požiūriu svarbioms vietovėms.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

5 straipsnis. Neteko galios nuo 2013-06-01.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XII-289](#), 2013-05-09, *Žin.*, 2013, Nr. 55-2729 (2013-05-28)

6 straipsnis. Leidimai

1. Įmonės, ketinančios atlikti atliekų apdorojimą, ir įmonės, atliekų susidarymo vietoje pavojingąsias atliekas laikančios ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingąsias – ilgiau kaip vienus metus, turi gauti leidimus.

2. Leidimai išduodami tik toms atliekas naudojančioms ar šalinančioms įmonėms, kurios turi atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planus, parengtus pagal šio Įstatymo 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

3. Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į įmonės vykdomą ekonominę veiklą, nustato atliekų apdorojimo veiklos rūšį ir nepavojingųjų atliekų, susidarantių šios įmonės ūkinės veiklos metu, rūšį ir kiekį, kuriuos ši įmonė turi teisę apdoroti be leidimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

6¹ straipsnis. Atliekų tvarkytojų valstybės registras

1. Atliekų tvarkytojų valstybės registro objektai:

1) atliekas surenkančios ir vežančios įmonės;

2) atliekas apdorojančios įmonės;

3) prekyautojai atliekomis ir tarpininkai;

4) įmonės, atliekų susidarymo vietoje pavojingąsias atliekas laikančios ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingąsias – ilgiau kaip vienus metus.

2. Atliekų tvarkytojų valstybės registrą steigia ir jo nuostatus tvirtina Vyriausybė.

3. Atliekų tvarkytojų valstybės registro vadovaujančioji tvarkymo įstaiga – Aplinkos ministerija, registro tvarkymo įstaiga – Vyriausybės įgaliota institucija.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

7 straipsnis. Atliekų apskaita ir ataskaitų teikimo tvarka

1. Atliekų apskaitą tvarko ir ataskaitas apie atliekų susidarymą ir tvarkymą Aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka teikia:

1) atliekas surenkančios, vežančios ar apdorojančios įmonės, prekyautojai pavojingosiomis atliekomis ir tarpininkai;

2) įmonės, atliekų susidarymo vietoje pavojingąsias atliekas laikančios ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingąsias – ilgiau kaip vienus metus;

3) atliekų darytojai, atsižvelgiant į susidarančių atliekų kiekį ir rūšį, vykdomą veiklą ir įmonės dydį, Aplinkos ministerijos nustatytais atvejais.

2. Atliekų apskaitos duomenys naudojami atliekų susidarymo ir tvarkymo būklės analizei, atliekų tvarkymo tikslų ir užduočių vykdymo priežiūrai, visuomenės informavimui ir kitiems tikslams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

7¹ straipsnis. Atliekų sąrašas

1. Identifikuodamas atliekas, atliekų turėtojas turi vadovautis atliekų sąrašu.

2. Atliekų sąrašą, kuriame pateikiama atliekų klasifikacija pagal atliekų susidarymo šaltinį, tvirtina Aplinkos ministerija.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

8 straipsnis. Atliekų laikymas

1. Atliekos turi būti laikomos taip, kad neturėtų neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai.

2. Atliekų laikymo priemonės, įrenginiai ir vietos, atsižvelgiant į juose laikomų atliekų savybes, turi atitikti teisės aktų nustatytus aplinkos apsaugos, priešgaisrinės apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [X-1674](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3180 (2008-07-17)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

9 straipsnis. Atliekų tvarkymo dokumentų saugojimas

Pavojingųjų atliekų tvarkymo dokumentai turi būti saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus, nepavojingųjų atliekų tvarkymo dokumentai – ne trumpiau kaip trejus metus Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

10 straipsnis. Atliekų naudojimo ar šalinimo techninis reglamentas

1. Atliekas naudojanti ar šalinanti įmonė turi turėti atliekų naudojimo ar šalinimo techninį reglamentą, kuris smulkiai apibrėžtų visas atliekų priėmimo, laikymo, naudojimo, šalinimo, aplinkos stebėsenos (monitoringo) ir kontrolės operacijas, užtikrinančias aplinkos apsaugą ir visuomenės sveikatos saugą.

2. Atliekų naudojimo ar šalinimo techninis reglamentas yra neatsiejama leidimo, numatyto šio Įstatymo 6 straipsnyje, dalis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

11 straipsnis. Atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo sąlygos

1. Atliekas naudojanti ar šalinanti įmonė privalo nutraukti atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą taip, kad jos nutraukimo metu ir po veiklos nutraukimo neatsirastų neigiamas poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai.

2. Atliekas naudojanti ar šalinanti įmonė turi turėti Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka parengtą atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planą. Jame turi būti numatyta:

1) didžiausias leidžiamas įmonėje laikyti atliekų kiekis, jų sutvarkymo priemonės ir išlaidos;

2) atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių uždarymo bei sutvarkymo priemonės ir išlaidos;

3) atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių priežiūros po uždarymo priemonės, trukmė ir išlaidos;

4) šios dalies 1–3 punktuose numatytais priemonėmis įgyvendinti būtinų lėšų kaupimo sistema.

3. Pavojingas atliekas naudojanti ar šalinanti įmonė bei įmonė, naudojanti ar šalinanti nepavojingas atliekas, kurių sąrašą nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, turi būti sudariusi laidavimo draudimo sutartį ar turėti banko garantiją, užtikrinančią atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo plane numatytų priemonių finansavimą įmonės bankroto ar kitu atveju, kai įmonė privalo nutraukti atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą ir neturi sukaupusi tam reikalingų lėšų. Dokumentai, patvirtinantys laidavimo draudimo sutarties sudarymą ar banko garantijos suteikimą, pateikiami kartu su atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planu Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

11¹ straipsnis. Priežiūra

1. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės ir kitų įgaliotų institucijų pareigūnai teisės aktų nustatyta tvarka atlieka atliekas apdorojančių, surenkančių ar vežančių įmonių, tarpininkų, prekyautojų atliekomis ir atliekų darytojų priežiūrą, įskaitant šių įmonių patikrinimus.

2. Nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytų įmonių patikrinimų dažnumą, atsižvelgiama į aplinkos apsaugos vadybos sistemos (ISO 14001 standarto) ir Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) įdiegimą gamyboje vadovaujantis 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1221/2009 dėl organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo, panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 ir Komisijos sprendimus 2001/681/EB bei 2006/193/EB (OL 2009 L 342, p. 1).

3. Atliekų surinkimo ir vežimo patikrinimas apima surinktų bei vežamų atliekų kilmės, pobūdžio, kiekio, paskirties vietos tikrinimą. Teisės aktų nustatyta tvarka aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės, kitų įgaliotų institucijų pareigūnai gali tikrinti, kaip laikomasi ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

11² straipsnis. Atliekų tvarkymo specialistų kompetencija

1. Eksploatuoti sąvartynus, surinkti, vežti, apdoroti pavojingąsias atliekas, deginti atliekas gali tik atliekų tvarkymo įmonės, kuriose dirba šio straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys, išklause atliekų tvarkymo specialistų mokymo kursus pagal aplinkos ministro patvirtintas Atliekų tvarkymo specialistų mokymo programas (toliau šiame straipsnyje – specialistai) ir gavę jų žinias atitinkamoje atliekų tvarkymo srityje patvirtinantį pažymėjimą (toliau – pažymėjimas), arba valstybės narės piliečiai, kiti fiziniai asmenys, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktų jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, turėdami valstybės narės išduotą dokumentą, suteikiantį teisę vykdyti šioje dalyje nurodytą atliekų tvarkymo veiklą.

2. Pažymėjimą privalo turėti:

1) sąvartynus eksploatuojančių įmonių vadovai ir jų paskirti kiti už sąvartynų eksploatavimą atsakingi darbuotojai;

2) už pavojingųjų atliekų surinkimą, vežimą, laikymą ir apdorojimą atsakingi įmonių darbuotojai;

3) už atliekų deginimo (kai atliekos deginamos kaip įprastinis arba kaip papildomas kuras) įrenginių eksploatavimą ir kontrolę atsakingi įmonių darbuotojai.

3. Aplinkos ministras tvirtina Atliekų tvarkymo specialistų mokymo programas ir nustato specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarką.

4. Specialistai, turintys pažymėjimą, privalo ne rečiau kaip kas treji metai tobulinti kompetenciją specialistų mokymo kursuose aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

KETVIRTASIS SKIRSNIS PAVOJINGŲ ATLIEKŲ TVARKYMO YPATUMAI

12 straipsnis. Pavojingų atliekų tvarkymo licencijavimas

1. Įmonės, kurios surenka, laiko, šalina ar naudoja pavojingas atliekas, turi gauti pavojingų atliekų tvarkymo licenciją.

2. Pavojingų atliekų tvarkymo licencijoje turi būti nurodytos pavojingų atliekų, kurias licencijos turėtojas gali tvarkyti, rūšys ir šių atliekų tvarkymo būdai.

3. Pavojingų atliekų tvarkymo licencijavimo taisyklės tvirtina aplinkos ministras. Pavojingų atliekų tvarkymo licencijas išduoda, atsisako išduoti, licencijų duomenis tikslina, licencijų galiojimą sustabdo, galiojimo sustabdymą panaikina, galiojimą panaikina, licencijos dublikatą išduoda aplinkos ministro įgaliota institucija.

4. Už pavojingų atliekų tvarkymo licencijos išdavimą, licencijos duomenų tikslinimą ar licencijos dublikato išdavimą imama nustatyto dydžio valstybės rinkliava.

5. Pavojingų atliekų tvarkymo licencija išduodama jas tvarkančiai įmonei, jeigu:

1) pavojingas atliekas tvarkanti įmonė yra gavusi šio Įstatymo 6 straipsnyje nurodytą leidimą;

2) pavojingas atliekas tvarkančios įmonės atsakingų darbuotojų kompetencija atitinka šio Įstatymo 11² straipsnyje nustatytus reikalavimus;

3) pavojingas atliekas tvarkančios įmonės civilinė atsakomybė apdrausta draudimo įmonėje.

6. Pavojingų atliekų tvarkymo licencija neišduodama ar netikslinama, jeigu:

1) pavojingas atliekas tvarkančios įmonės atsakingų darbuotojų kompetencija neatitinka šio Įstatymo 11² straipsnyje nustatytų reikalavimų;

2) pavojingas atliekas tvarkanti įmonė pateikė melagingus duomenis pavojingų atliekų tvarkymo licencijai gauti ar tikslinti;

3) pavojingas atliekas tvarkančios įmonės pateikti dokumentai neatitinka jiems nustatytų reikalavimų.

7. Pavojingų atliekų tvarkymo licencijos galiojimas sustabdomas, kai paaiškėja, kad:

1) licencijos turėtojas pažeidė licencijuojamos veiklos reikalavimus;

2) licencijos turėtojas neturi darbuotojų, kurių kompetencija atitinka šio Įstatymo 11² straipsnyje nustatytus reikalavimus;

3) licencijos turėtojas neturi galiojančio veiklos draudimo liudijimo (poliso).

8. Sprendimas dėl pavojingų atliekų tvarkymo licencijos galiojimo sustabdymo panaikinamas, kai licencijos turėtojas per aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų privalomajame nurodyme nustatytą terminą pašalina šio straipsnio 7 dalyje nurodytus pažeidimus.

9. Pavojingų atliekų tvarkymo licencijos galiojimas panaikinamas:

1) licencijos turėtojo prašymu;

2) jeigu licencijos turėtojas pateikė melagingus duomenis licencijai gauti;

3) jeigu panaikinamas ar neatnaujinamas šio Įstatymo 6 straipsnyje nurodytas leidimas;

4) jeigu sustabdžius licencijos galiojimą per aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų privalomajame nurodyme nustatytą laikotarpį nepašalinami šio straipsnio 7 dalyje nurodyti pažeidimai;

5) pavojingas atliekas tvarkanti įmonė pažeidė pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimus ir neįvykdė aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų privalomojo nurodymo pašalinti pažeidimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

12¹ straipsnis. Alyvos atliekos

1. Atsižvelgiant į alyvos atliekų apdorojimo technines galimybes ir ekonominį pagrįstumą ir vadovaujantis šio Įstatymo 14, 15 ir 17 straipsniais, būtina:

1) alyvos atliekas rūšiuoti jų susidarymo vietoje ir surinkti atskirai;

2) alyvos atliekas apdoroti pagal šio Įstatymo 3 ir 4¹ straipsnių reikalavimus;

3) alyvos atliekų nemaišyti su skirtingas savybes turinčiomis alyvos atliekomis ir su kitomis atliekomis ar medžiagomis, jeigu toks maišymas trukdo jas apdoroti.

2. Detalesnius alyvos atliekų tvarkymo reikalavimus nustato Aplinkos ministerija.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

13 straipsnis. Pavojingųjų atliekų identifikavimas ir deklaravimas

Pavojingųjų atliekų turėtojas privalo identifikuoti ir deklaruoti turimas pavojingasias atliekas Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

14 straipsnis. Pavojingųjų atliekų maišymas

1. Pavojingosios atliekos negali būti maišomos su kitomis pavojingosiomis atliekomis arba su kitomis atliekomis ar medžiagomis, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus. Pavojingųjų atliekų maišymas apima ir jų skiedimą.

2. Pavojingasias atliekas galima maišyti su kitomis atliekomis ar medžiagomis, jeigu įvykdomos visos šios sąlygos:

- 1) maišymą atlieka įmonė, gavusi leidimą, kaip numatyta šio Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje;
- 2) laikomasi šio Įstatymo 4¹ straipsnio reikalavimų, o pavojingas pavojingųjų atliekų tvarkymo poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai nedidėja;
- 3) maišymas atitinka geriausią prieinamą gamybos būdą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

15 straipsnis. Pavojingųjų atliekų pakavimas ir ženklavimas

Laikiniai laikomos, laikomos, surenkamos ir vežamos pavojingosios atliekos turi būti supakuotos ir paženklintos. Pavojingųjų atliekų pakavimo ir ženklavimo tvarką nustato Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

16 straipsnis. Neteko galios nuo 2012-01-10

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

17 straipsnis. Pavojingųjų atliekų vežimo tvarka

1. Pavojingosios atliekos vežamos pagal Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktuose ir tarptautinėse sutartyse nustatytus pavojingųjų krovinių vežimo reikalavimus.

2. Pavojingasias atliekas vežant Lietuvos Respublikos viduje, privaloma turėti pavojingųjų atliekų lydraštį. Pavojingųjų atliekų lydraščio formą, jo pildymo ir naudojimo tvarką nustato Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

18 straipsnis. Pavojingųjų atliekų tranzito, išvežimo ir įvežimo apskaita

Pavojingųjų atliekų tranzito, išvežimo iš Lietuvos Respublikos ir įvežimo į Lietuvos Respubliką apskaitą tvarko Aplinkos ministerija.

18¹ straipsnis. Buityje susidarančios pavojingosios atliekos

1. Buityje susidarančioms mišrioms atliekoms netaikomi šio Įstatymo 7, 9, 13, 14, 15 ir 17 straipsnių reikalavimai.

2. Buityje susidarančioms pavojingosioms atliekoms šio Įstatymo 7, 9, 15 ir 17 straipsnių reikalavimai netaikomi tol, kol jas priima atliekas surenkanti, šalinanti arba naudojanti įmonė, kuri turi leidimą ir (ar) yra įregistruota į Atliekų tvarkytojų valstybės registrą.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

19 straipsnis. Avarių prevencija, likvidavimas, tyrimas

1. Įmonės, kurios steigia ar yra įsteigusios ir eksploatuoja valstybinės reikšmės atliekų tvarkymo objektus, ir įmonės, kuriose susidaro pavojingosios atliekos, ir pavojingasias atliekas

tvarkančios bei nepavojingąsias atliekas šalinančios įmonės privalo teisės aktų nustatyta tvarka parengti Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme numatytus ekstremaliųjų situacijų valdymo planus.

2. Įvykus avarijai arba išsipylus pavojingosioms atliekoms ar jų pavojingiems komponentams, galintiems sukelti pavojų žmonių sveikatai ar aplinkai, avarija nedelsiant turi būti likviduojama pagal ekstremaliųjų situacijų valdymo planus ir nustatomos avarijos priežastys.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-289](#), 2013-05-09, *Žin.*, 2013, Nr. 55-2729 (2013-05-28)

PENKTASIS SKIRSNIS

ATLIEKŲ TVARKYMO VALSTYBINIS REGLAMENTAVIMAS

20 straipsnis. Aplinkos ministerijos funkcijos

1. Aplinkos ministerija reglamentuoja ir administruoja visų atliekų tvarkymą, kontroliuoja nustatytų reikalavimų ir užduočių įgyvendinimą.

2. Aplinkos ministerija koordinuoja kitų valstybės ir savivaldybių institucijų veiklą atliekų tvarkymo srityje, ieško papildomų finansavimo šaltinių valstybės bei savivaldybių institucijų parengtiems atliekų tvarkymo projektams finansuoti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-782](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2645 (2010-05-11)

21 straipsnis. Sveikatos apsaugos ministerijos funkcijos

1. Sveikatos apsaugos ministerija atlieka pavojingų atliekų, jų tvarkymo veiklos poveikio žmogaus ir visuomenės sveikatai ekspertizę, nustato žmonių sveikatos priežiūros ir su ja susijusių mokslinių tyrimų atliekų rūšiavimo jų susidarymo vietoje, surinkimo, pakavimo, ženklinimo, pradinio apdoravimo ir laikino laikymo reikalavimus sveikatos priežiūros įstaigose.

2. Sveikatos apsaugos ministerija koordinuoja sveikatos priežiūros įstaigų veiksmus diegiant medicininių atliekų tvarkymo pajėgumus ir inicijuoja šių atliekų tvarkymo pajėgumų sukūrimo projektus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1889](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-188 (2012-01-10)

22 straipsnis. Ūkio ministerijos funkcijos

1. Ūkio ministerija rengia ir tvirtina programas, skatinančias atliekų prevenciją, taip pat skatinančias mažinti gamyboje susidarantių atliekų kiekį, diegti mažaatliekes technologijas, kurti rinkas iš antrinių žaliavų pagamintiems produktams; koordinuoja šių programų įgyvendinimą.

2. Ūkio ministerija koordinuoja pramonės įmonių veiksmus diegiant gamyboje susidarantių atliekų tvarkymo pajėgumus ir inicijuoja atitinkamų atliekų tvarkymo pajėgumų sukūrimo projektus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1889](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-188 (2012-01-10)

23 straipsnis. Žemės ūkio ministerijos funkcijos

Žemės ūkio ministerija koordinuoja žemės ūkio ir maisto pramonės įmonių veiksmus diegiant jų gamyboje susidarantių atliekų tvarkymo pajėgumus ir inicijuoja atitinkamų atliekų tvarkymo pajėgumų sukūrimo projektus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1889](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-188 (2012-01-10)

24 straipsnis. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos funkcijos

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba nustato gyvūnų sveikatos priežiūros ir su ja susijusių mokslinių tyrimų atliekų rūšiavimo jų susidarymo vietoje, surinkimo, pakavimo, ženklinimo, pradinio apdoravimo, laikino laikymo ir apskaitos reikalavimus šių atliekų darytojams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-782](#), 2010-04-27, *Žin.*, 2010, Nr. 54-2645 (2010-05-11) (straipsnis neteko galios)

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1889](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-188 (2012-01-10)

25 straipsnis. Savivaldybių funkcijos

Savivaldybės organizuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, būtinas jų teritorijose susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti, užtikrina tų sistemų funkcionavimą, organizuoja atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymą ir administruoja komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1981](#), 2012-04-19, *Žin.*, 2012, Nr. 50-2445 (2012-04-28)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

ATLIEKŲ TVARKYMO PLANAI IR PREVENCIJOS PROGRAMA

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

26 straipsnis. Valstybinis atliekų tvarkymo planas

1. Šiame Įstatyme nurodytiems reikalavimams įgyvendinti parengiamas Valstybinis atliekų tvarkymo planas. Šis planas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turi būti derinamas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene.

2. Valstybiniame atliekų tvarkymo plane nustatomos atliekų tvarkymo užduotys, strateginiai atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai jiems įgyvendinti.

3. Valstybinį atliekų tvarkymo planą ir jo įgyvendinimo priemones rengia Aplinkos ministerija ir tvirtina Vyriausybė.

4. Valstybiniame atliekų tvarkymo plane turi būti numatyti tikslai ir uždaviniai į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekiui mažinti.

5. Valstybinį atliekų tvarkymo planą Aplinkos ministerija įvertina ne rečiau kaip kas šešeri metai ir prireikus patikslintą Valstybinį atliekų tvarkymo planą teikia Vyriausybei tvirtinti.

6. Už Valstybinio atliekų tvarkymo plano įgyvendinimo priemonių vykdymo koordinavimą atsakinga Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

27 straipsnis. Regioniniai atliekų tvarkymo planai

1. Regioniniuose atliekų tvarkymo planuose turi būti nustatytos priemonės, užtikrinančios valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimą.

2. Pagrindinis regioninių atliekų tvarkymo planų tikslas – suderinti savivaldybių veiksmus organizuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas ir steigiant kelioms savivaldybėms bendrus atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius.

3. Regioniniai atliekų tvarkymo planai turi būti suderinti su regionų plėtros planais.

4. Regioninius atliekų tvarkymo planus rengia ir tvirtina regionų plėtros tarybos.

5. Komunalinių atliekų tvarkymo regiono regioninio atliekų tvarkymo plano rengimą koordinuoja ir jį tvirtina su komunalinių atliekų tvarkymo regiono teritorija sutampančio teritorijos aukštesniojo administracinio vieneto regiono plėtros taryba. Tuo atveju, kai komunalinių atliekų tvarkymo regionas nesutampa su teritorijos aukštesniojo administracinio vieneto ribomis, regioninį atliekų tvarkymo planą tvirtina teritorijos aukštesniojo administracinio vieneto, kuriame gyvena didžioji komunalinių atliekų tvarkymo regiono gyventojų dalis, regiono plėtros taryba savivaldybių, esančių tame komunalinių atliekų tvarkymo regione, pritarimu.

6. Regioniniuose atliekų tvarkymo planuose turi būti numatytos priemonės į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekiui mažinti.

7. Detalesnius regioninių atliekų tvarkymo planų reikalavimus nustato Aplinkos ministerija.

8. Regioninių atliekų tvarkymo planų vykdymo laikotarpis turi sutapti su Valstybinio atliekų tvarkymo plano vykdymo laikotarpiu.

9. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka regiono plėtros taryba teikia Aplinkos ministerijai informaciją apie jos patvirtinto regioninio atliekų tvarkymo plano priemonių, užtikrinančių valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimą, vykdymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Nr. [XI-1981](#), 2012-04-19, *Žin.*, 2012, Nr. 50-2445 (2012-04-28)

28 straipsnis. Savivaldybių atliekų tvarkymo planai

1. Savivaldybių atliekų tvarkymo planuose turi būti nustatytos priemonės, užtikrinančios valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane bei regioniniuose atliekų tvarkymo planuose nustatytų užduočių įgyvendinimą.

2. Pagrindinis savivaldybių atliekų tvarkymo planų tikslas – nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemones, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims.

3. Savivaldybių atliekų tvarkymo planus rengia savivaldybės ir tvirtina savivaldybių tarybos.

4. Savivaldybių atliekų tvarkymo planuose turi būti numatytos priemonės į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekiui mažinti.

5. Detalesnius savivaldybių atliekų tvarkymo planų reikalavimus nustato Aplinkos ministerija.

6. Savivaldybių atliekų tvarkymo planų vykdymo laikotarpis turi sutapti su Valstybinio atliekų tvarkymo plano vykdymo laikotarpiu.

7. Už patvirtintų savivaldybių atliekų tvarkymo planų priemonių įgyvendinimą, už savivaldybės teritorijoje esančių komunalinių atliekų ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymo organizavimą atsakinga savivaldybės vykdomoji institucija.

8. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka savivaldybė teikia atitinkamam Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentui informaciją apie įstatymuose ir kituose teisės aktuose savivaldybėms nustatytų reikalavimų ir valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytų užduočių vykdymą atliekų tvarkymo srityje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Nr. [XI-1981](#), 2012-04-19, *Žin.*, 2012, Nr. 50-2445 (2012-04-28)

29 straipsnis. Neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Įstatymas papildomas 29¹ straipsniu nuo 2013 m. gruodžio 12 d.:

29¹ straipsnis. Valstybinė atliekų prevencijos programa

1. Siekiant užtikrinti atliekų prevencijos praktinį įgyvendinimą, turi būti parengta, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka derinama su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene ir patvirtinta Valstybinė atliekų prevencijos programa.

2. Valstybinėje atliekų prevencijos programoje turi būti:

1) apibūdintos galiojančios atliekų prevencijos priemonės;

2) nustatyti atliekų prevencijos tikslai;

3) numatytos atliekų prevencijos priemonės;

4) nustatyti konkretūs atliekų prevencijos priemonių kokybės ar kiekybės kriterijai.

3. Valstybinė atliekų prevencijos programa turi būti įvertinama kas šešeri metai ir prireikus tikslinama.

4. Valstybinę atliekų prevencijos programą rengia ir tvirtina Aplinkos ministerija.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

SEPTINTASIS SKIRSNIS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS

30 straipsnis. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimas ir jų funkcionavimo užtikrinimas

1. Kelios ar visos į komunalinių atliekų tvarkymo regioną įeinančios savivaldybės, didindamos atliekų tvarkymo sistemos efektyvumą, gali bendradarbiauti ir kartu įsteigti juridinį asmenį – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorių.

2. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus pareiga atlikti jam pavestas funkcijas nustatoma steigimo dokumentuose, savivaldybės ir komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus sudarytoje sutartyje ar kitame atitinkamame administraciniame akte.

3. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius gali atlikti šias komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas:

1) organizuoti konkursą komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą teikiančiam atliekų tvarkytojui parinkti;

2) vykdyti sutartinių įsipareigojimų tarp komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus ir šio straipsnio 12 dalyje nurodyto atliekų tvarkytojo priežiūrą ir kontrolę;

3) pateikti savivaldybės institucijai įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą dydžio apskaičiavimą ir, jeigu savivaldybės taryba šią įmoką patvirtina, ją rinkti;

4) registruoti komunalinių atliekų turėtojus;

5) rinkti, analizuoti informaciją apie komunalinių atliekų tvarkymą savivaldybės ir (ar) atliekų tvarkymo regiono teritorijoje, regiono plėtros tarybos patvirtinto regioninio ir savivaldybės tarybos patvirtinto savivaldybės atliekų tvarkymo planų priemonių, užtikrinančių valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimą, vykdymą;

6) teikti pasiūlymus regiono plėtros tarybai ir savivaldybės tarybai dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tobulinimo ir plėtojimo;

7) įgyvendinti visuomenės informavimo, švietimo ir mokymo priemones komunalinių atliekų tvarkymo srityje;

8) sudaryti sutartis su komunalinių atliekų turėtojais;

9) kitas su komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimu susijusias savivaldybių pavestas funkcijas.

4. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui nepavestas komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas savivaldybė atlieka įstatymų nustatyta tvarka.

5. Komunalinių atliekų tvarkymo regiono savivaldybių teritorijose susidariusios komunalinės atliekos, kurios šalinamos nepavojingų atliekų sąvartyne, šalinamos tik tame komunalinių atliekų tvarkymo regione įrengtame nepavojingų atliekų sąvartyne. Regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne taip pat šalinamos gamybos ir kitos ūkinės veiklos metu susidarančios nepavojingos, šalinti nepavojingų atliekų sąvartyne skirtos atliekos.

6. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad visiems jos teritorijoje esantiems atliekų turėtojams būtų sudarytos sąlygos naudotis komunalinių atliekų tvarkymo paslauga.

7. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę pagal nustatytus teisės aktų ir sudarytų sutarčių dėl komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų reikalavimus užtikrina atliekų tvarkytojas, teikiantis šią paslaugą. Už atliekų tvarkytojo teikiamos paslaugos kokybės priežiūrą ir kontrolę, už šios paslaugos nepertraukiamą teikimą atsakinga atitinkamos savivaldybės vykdomoji institucija.

8. Minimalius komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimus nustato Aplinkos ministerija.

9. Savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo sistemose gali būti tvarkomos visos atliekos, išskyrus atliekas įmonių, kurių leidimuose nustatyti atliekų tvarkymo reikalavimai negali būti įvykdyti šiose sistemose.

10. Komunalinių atliekų tvarkymas turi būti organizuojamas taip, kad skatintų atliekas naudoti ir perdirbti. Visiems komunalinių atliekų turėtojams, neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – rinkliava) ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą, turi būti:

1) užtikrintas aprūpinimas mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonėmis;

2) užtikrintas aprūpinimas biologiškai skaidžių atliekų sutvarkymo priemonėmis;

3) užtikrintas aprūpinimas antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalo, įskaitant pakuočių atliekas) rūšiavimo jų susidarymo vietose priemonėmis;

4) užtikrinta galimybė atiduoti buitįje susidarančias statybos ir griovimo atliekas, baldų, elektros ir elektroninės įrangos, naudotų padangų ir kitas komunalines atliekas;

5) užtikrinta galimybė atiduoti buitįje susidarančias pavojingas atliekas (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas). Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų.

11. Savivaldybė ar savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius atrenka komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą teikiančius atliekų tvarkytojus įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

12. Atliekų tvarkytojas, teikiantis komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą, šią veiklą savivaldybės teritorijoje gali vykdyti tik tuo atveju, jeigu jį išrenka savivaldybė ar komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius. Savivaldybė ar savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius, išrinkęs šio straipsnio 11 dalyje nustatyta tvarka komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą teikiančius atliekų tvarkytojus, privalo per 5 darbo dienas informuoti komunalinių atliekų turėtojus, paskelbdamas savivaldybės nustatyta tvarka šių atliekų tvarkytojų pavadinimus ir kontaktinius duomenis.

13. Asmuo (fizinis asmuo ar Lietuvos Respublikoje įregistruotas juridinis asmuo, juridinio asmens filialas, atstovybė ar Lietuvos Respublikoje įsteigtas valstybėse narėse įsteigto juridinio asmens filialas ar atstovybė) yra komunalinių atliekų turėtojas, nepaisant jo teisinės formos ar vykdomos veiklos pobūdžio, ir turi rūšiuoti komunalines atliekas, kurias rūšiuoti nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

14. Savivaldybė ar savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius registruoja komunalinių atliekų turėtojus Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

15. Šiame Įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais gaminius (elektros ir elektroninę įrangą, supakuotus gaminius), tvarkymą ir Vyriausybės nustatytoms elektros ir elektroninės įrangos ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo užduotims įvykdyti gamintojai ir importuotojai ar licencijuotos organizacijos gali diegti savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančias atliekų surinkimo sistemas. Šiuo atveju atliekų surinkimo sistemos diegimo sąlygos turi būti suderintos su savivaldybe Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

16. Siekdamas užtikrinti geros kokybės ir prieinamų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą visiems savivaldybės teritorijos gyventojams, organizuodamos komunalinių atliekų sraute susidarančių elektros ir elektroninės įrangos ir pakuočių atliekų tvarkymą, savivaldybės (arba savivaldybių įsteigti juridiniai asmenys, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) privalo su gamintojais ir importuotojais, jų įsteigtomis organizacijomis sudaryti šio Įstatymo 34², 34³ straipsniuose ir Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 10 straipsnyje nurodytas gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo sutartis. Komunalinių atliekų sraute susidarančių elektros ir elektroninės įrangos ir pakuočių atliekų surinkėjus savivaldybės turi išrinkti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

17. Savivaldybės privalo įgyvendinti valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane joms nustatytas užduotis šiame plane nustatytais terminais ir užtikrinant plane numatytus minimalius reikalavimus:

1) užtikrinti, kad komunalinių atliekų tvarkymo paslauga būtų visuotinė, geros kokybės, prieinama (įperkama) ir atitiktų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus;

2) užtikrinti antrinių žaliavų rūšiavimo galimybę ir priemones visiems komunalinių atliekų turėtojams;

3) atskirai rinkti antrines žaliavas (esančias komunalinėse atliekose) iš įmonių, įstaigų ir organizacijų į specialius konteinerius ir (ar) naudojant kitas surinkimo priemones;

4) įrengti didelių gabaritų atliekų (baldų, statybos ir griovimo, elektros ir elektroninės įrangos atliekų, naudotų padangų, pavojingų buitinių atliekų ir kt.) surinkimo aikšteles ir organizuoti didelių gabaritų atliekų surinkimą kitais būdais;

5) užtikrinti buityje susidarančių pavojingų atliekų (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas) atskirą surinkimą ir kad jų organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose nebūtų atsisakoma iš gyventojų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekas;

6) mažinti šalinamų savivaldybės teritorijoje susidariusių komunalinių atliekų kiekį;

7) šviesti ir informuoti visuomenę apie buityje susidarančių atliekų tvarkymo galimybes;

8) užtikrinti, kad kiekvienoje savivaldybėje ir komunalinių atliekų tvarkymo regione būtų sudarytos sąlygos apdoroti (kompostuoti ir (ar) anaerobiškai pūdyti) komunalines biologiškai skaidžias atliekas.

18. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad sąvartynuose būtų šalinamos jų teritorijose surinktos tik po rūšiavimo likusios netinkamos naudoti komunalinės atliekos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, *Žin.*, 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

Nr. [XI-1981](#), 2012-04-19, *Žin.*, 2012, Nr. 50-2445 (2012-04-28)

Nr. [XII-289](#), 2013-05-09, *Žin.*, 2013, Nr. 55-2729 (2013-05-28)

30¹ straipsnis. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartis ir vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą

1. Organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą, sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį arba mokant savivaldybės nustatytą rinkliavą, atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininkas arba nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal įstatymą, arba nekilnojamojo turto objekto savininko įgaliotas asmuo, arba daugiabučio namo savininkų bendrija, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija, arba bendrojo naudojimo objektų administratorius, arba asmenys, sudarę jungtinės veiklos sutartis bendrosios dalinės nuosavybės teisei įgyvendinti (toliau – įgalioti asmenys).

2. Nekilnojamojo turto objektų, kurių rūšių sąrašą nustato Aplinkos ministerija, savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba, jeigu rinkliava savivaldybės teritorijoje nenustatyta, sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį su savivaldybės, kurios teritorijoje yra nekilnojamojo turto objektas, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriumi arba savivaldybe. Tuo atveju, jeigu rinkliava savivaldybės teritorijoje nenustatyta, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius arba savivaldybės administracijos direktorius privalo raštu pateikti pasiūlymą sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį pagal individualiai aptartas sąlygas nekilnojamojo turto objekto savininkui arba įgaliotiems asmenims. Nekilnojamojo turto objekto savininkas arba įgalioti asmenys, nesudarę komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutarties per terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 45 dienos nuo pasiūlymo išsiuntimo dienos, laikomi sudarę sutartį pagal komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutarties standartines sąlygas, kurias tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Ši sąlyga turi būti nurodyta pasiūlyme sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį pagal individualiai aptartas sąlygas.

3. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartis sudaroma, keičiama ir nutraukiama vadovaujantis šiuo įstatymu, Civiliniu kodeksu ir komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutarties standartinėmis sąlygomis, kurias tvirtina Vyriausybė.

4. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutarčių standartinėse sąlygose turi būti nurodyta:

1) sutarties sudarymo, įsigaliojimo ir nutraukimo tvarka;

2) paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos;

3) komunalinių atliekų tvarkymo kainos nustatymo tvarka;

4) atsiskaitymo tvarka;

5) šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą;

6) pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka;

7) sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka.

5. Nekilnojamojo turto objekto savininkas arba įgalioti asmenys, kurie yra sudarę komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį pagal komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutarties standartines sąlygas, arba asmenys, kuriems pasiūlymas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje, nepateiktas, turi teisę kreiptis su prašymu į savivaldybę dėl komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutarties sudarymo pagal individualiai aptartas sąlygas. Savivaldybė privalo išnagrinėti tokį prašymą ir sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį ne vėliau kaip per 14 dienų nuo prašymo gavimo dienos.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1981](#), 2012-04-19, Žin., 2012, Nr. 50-2445 (2012-04-28)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-137](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 155-8003 (2012-12-31)

30² straipsnis. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodara

1. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodara nustatoma vadovaujantis solidarumo, proporcingumo, nediskriminavimo, sąnaudų susigrąžinimo principais ir principu „teršėjas moka“.

2. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kaina turi būti pagrįsta būtinosiomis su komunalinių atliekų tvarkymu susijusiomis sąnaudomis. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kaina turi užtikrinti ilgalaikį komunalinėms atliekoms tvarkyti skirtos infrastruktūros eksploatavimą, jos atnaujinimą ir sudaryti komunalinių atliekų turėtojams priimtinas sąlygas dalyvauti komunalinių atliekų tvarkyme, taip pat mažinti aplinkos taršą.

3. Nustatant rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį, turi būti atsižvelgiama į Vyriausybės patvirtintą metodiką.

4. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainą ir įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį nustato savivaldybė, vadovaudamasi šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytais principais.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1981](#), 2012-04-19, Žin., 2012, Nr. 50-2445 (2012-04-28)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-137](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 155-8003 (2012-12-31)

31 straipsnis. Savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklės

1. Savivaldybių tarybos turi patvirtinti taisykles, reglamentuojančias savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimą, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą ir užtikrinančias, kad šios paslaugos atitiktų aplinkosaugos, techninius-ekonominius, higienos reikalavimus ir savivaldybių bei regioninių atliekų tvarkymo planų įgyvendinimą nustatančias komunalinių atliekų tvarkymo sąlygas.

2. Kaip vykdomi savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyti reikalavimai, kontroliuoja savivaldybių institucijos.

3. Savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklės turi būti paskelbtos vietinėje spaudoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1981](#), 2012-04-19, Žin., 2012, Nr. 50-2445 (2012-04-28)

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

ATLIEKŲ TVARKYMO EKONOMINĖS IR FINANSINĖS PRIEMONĖS

32 straipsnis. Principas „teršėjas moka“

1. Atliekų tvarkymo srityje taikomas principas „teršėjas moka“, kuris reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ar importuotojas.

2. Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas nustato mokesčių už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuotės atliekomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

33 straipsnis. Atliekų tvarkymo papildomi finansavimo šaltiniai

Atliekų tvarkymo papildomi finansavimo šaltiniai:

- 1) Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programos lėšos;
- 2) valstybės biudžetas ir savivaldybių biudžetai;
- 3) Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšos;
- 4) Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos;
- 5) Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšos;
- 6) užsienio šalių, tarptautinių organizacijų ir finansų institucijų bei Lietuvos Respublikos asmenų tiksliniai įnašai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1615](#), 2003-06-10, *Žin.*, 2003, Nr. 61-2768 (2003-06-27)

34 straipsnis. Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programa

1. Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programa (toliau – Programa) sudaroma atliekų tvarkymo finansavimo galimybėms padidinti.

2. Programos lėšas sudaro Mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme nustatytas mokestis už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekomis, taip pat lėšos, gautos pagal šio Įstatymo 341 straipsnio 4 dalyje, 342 straipsnio 3 dalyje, 345 straipsnio 2 dalyje ir 3412 straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, užtikrinančius atliekų tvarkymo finansavimą.

3. Programos lėšos naudojamos finansuoti:

1) elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekų tvarkymo sistemų kūrimą, funkcionavimą ir vystymą, įskaitant ir investicinių projektų įgyvendinimą;

2) visuomenės ir savivaldybių darbuotojų mokymą, švietimą ir informavimą elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės bei jų atliekų tvarkymo klausimais – ne daugiau kaip 5 procentai Programos metinių įplaukų;

3) elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekų tvarkymo sistemų kūrimą, funkcionavimą ir vystymą, teikiant dotacijas savivaldybėms ir subsidijas ūkio subjektams;

4) Programos lėšų ir mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekomis administravimo priemonės.

4. Programos lėšos naudojamos einamaisiais biudžetiniais metais šio straipsnio 3 dalyje numatytoms priemonėms finansuoti, o jei nėra galimybės, – perkeliamos į kitus biudžetinius metus.

5. Savivaldybės ir ūkio subjektai, įgyvendindami elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekų tvarkymo sistemų kūrimo, funkcionavimo ir vystymo projektus, Programos lėšas naudoja vadovaudamiesi Viešųjų pirkimų įstatymu.

6. Programos lėšas administruoja ir jų naudojimo tvarką, finansuojamų priemonių tikslus, uždavinius, siekiamus rezultatus, paraiškų pateikimo ir vertinimo kriterijus, subsidijų ir dotacijų teikimo tvarką nustato Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, *Žin.*, 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

Nr. [XI-624](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2009, Nr. 154-6961 (2009-12-28)

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

Įstatymas papildytas aštuntuoju⁽¹⁾ skirsniu:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Skirsnio pakeitimai:

Nr. [X-279](#), 2005-06-28, *Žin.*, 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

AŠTUNTASIS¹ SKIRSNIS

ELEKTROS IR ELEKTRONINĖS ĮRANGOS ATLIEKŲ TVARKYMO YPATUMAI

34¹ straipsnis. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo sistemos dalyvių teisės ir pareigos

1. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojų ir importuotojų pagrindinės pareigos:

1) registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka;

2) organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekiamą Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais elektros ir

elektroninę įrangą, ir (ar) dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose;

3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo klausimais: apie elektros ir elektroninėje įrangoje esančias pavojingas medžiagas; netinkamo elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai; elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo galimybes ir surinkimo vietas ir pan.;

4) apmokėti šios dalies 2 punkte nurodyto elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas, taip pat šios dalies 3 punkte nurodyto visuomenės švietimo ir informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;

5) tvarkyti elektros ir elektroninės įrangos apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje (išskyrus 1 dalies 1 punktą) nustatytas pareigas elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti:

1) individualiai – organizuodami po jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekto elektros ir elektroninės įrangos naudojimo susidariusių atliekų tvarkymą;

2) kolektyviai – steigdami šio Įstatymo 34² straipsnyje nurodytą gamintojų ir importuotojų organizaciją ir (ar) tapdami tokios organizacijos dalyviais ir jai pavesdami organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šiame Įstatyme jiems nustatytų pareigų ar organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šiame Įstatyme nustatytų pareigų netapdami organizacijos dalyviais.

3. Siekdami įvykdyti šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą pareigą, elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai gali diegti savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančias elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo sistemas.

4. Buityje naudojamos elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai, nuo 2005 m. rugpjūčio 13 d. tiekdami Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais buityje naudojamą elektros ir elektroninę įrangą, registruodamiesi ir (ar) teikdami apskaitos ataskaitas, aplinkos ministro nustatyta tvarka turi pateikti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus dokumentus, įrodančius, kad visos jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekto buityje naudojamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas bus finansuojamas. Tokių dokumentų sudarymo ir jų reikalavimų vykdymo tvarką, lėšų, gautų pagal šiuos dokumentus, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

5. Be dokumentų, nurodytų šio straipsnio 4 dalyje, elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai, registruodamiesi ir teikdami apskaitos ataskaitas, šio Įstatymo 34² straipsnyje nurodytos gamintojų ir importuotojų organizacijos, teikdamos veiklos ataskaitas, aplinkos ministro nustatyta tvarka turi pateikti sutarčių su atliekų tvarkytojais dėl elektros ir elektroninės įrangos surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti, naudojimo kopijas.

6. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai turi organizuoti savo organizuojamose elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo sistemose, savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse, iš platintojų surinktų buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą taip:

1) iki 2005 m. rugpjūčio 13 d. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekto elektros ir elektroninės įrangos visų buityje susidarančių atliekų (istorinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų) tvarkymą rinkoje dalyvaujantys elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai turi finansuoti proporcingai jų užimamai atitinkamos kategorijos produktų grupės įrangos rinkos daliai. Vyriausybė nustato, kokį mažiausią elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekį turi sutvarkyti gamintojai ir importuotojai, atsižvelgdama į tokių atliekų pavojingumą, į per atitinkamus metus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekto elektros ir elektroninės įrangos kiekį, ir į minimalius gamintojų ir importuotojų organizuojamų elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo sistemų kokybės reikalavimus. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkėjai, naudotojai (perdirbėjai) ir eksportuotojai privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka teikti duomenis apie surinktas, panaudotas (perdirbtas) ir eksportuotas elektros ir elektroninės įrangos atliekas;

2) elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai turi finansuoti visos savo nuo 2005 m. rugpjūčio 13 d. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekto elektros ir elektroninės įrangos buityje susidarančių atliekų tvarkymą.

7. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai privalo užtikrinti ne buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą taip:

1) elektros ir elektroninės įrangos, Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekto iki 2005 m. rugpjūčio 13 d., atliekų (istorinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų), atiduodamų perkant naują tos pačios paskirties elektros ir elektroninę įrangą, tvarkymą privalo finansuoti gamintojai ir importuotojai, tiekiantys šią įrangą;

2) elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai privalo finansuoti nuo 2005 m. rugpjūčio 13 d. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekto savo elektros ir elektroninės įrangos ne buityje susidarančių atliekų tvarkymą.

8. Šio straipsnio 7 dalyje nenurodytų ne buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą turi užtikrinti šių atliekų turėtojai – perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

9. Gamintojai ir importuotojai gali susitarti su atliekų turėtojais ir ne buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą finansuoti kitaip, negu nurodyta šio straipsnio 7 ir 8 dalyse. Tokie susitarimai turi užtikrinti, kad elektros ir elektroninės įrangos atliekos bus surinktos ir sutvarkytos laikantis šio Įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų.

10. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai, parduodami elektros ir elektroninę įrangą, pardavimo dokumentuose vartotojams atskirai nenurodo šios įrangos atliekų tvarkymo, t. y. surinkimo, apdorojimo ir aplinkai tinkamo šalinimo, išlaidų, išskyrus laikotarpį iki 2011 m. vasario 13 d., kai leidžiama nurodyti 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 kategorijų elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, apdorojimo ir aplinkai tinkamo šalinimo išlaidas, ir laikotarpį iki 2013 m. vasario 13 d., kai leidžiama nurodyti 1 kategorijos elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, apdorojimo ir aplinkai tinkamo šalinimo išlaidas. Elektros ir elektroninės įrangos kategorijų sąrašą nustato aplinkos ministras.

11. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka standartiniu ženklu ženklinti po 2005 m. rugpjūčio 13 d. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekiamą elektros ir elektroninę įrangą. Ženklinimas privalo būti toks, kad po tiekimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais būtų galima vienareikšmiškai nustatyti elektros ir elektroninės įrangos gamintoją ir (ar) importuotoją, tiekimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais datą ir kad vartotojai būtų informuoti apie būtinybę atskirai rinkti elektros ir elektroninės įrangos atliekas. Jeigu dėl elektros ir elektroninės įrangos dydžio ar funkcinės paskirties to padaryti praktiškai neįmanoma, toks ženklinimas turi būti spausdinamas ant elektros ir elektroninės įrangos pakuotės, naudojimo instrukcijoje ir garantijos pažymėjime.

12. Elektros ir elektroninės įrangos platintojams draudžiama platinti elektros ir elektroninę įrangą, kurios gamintojas ir (ar) importuotojas nėra įsiregistravę aplinkos ministro nustatyta tvarka, taip pat kurio elektros ir elektroninė įranga nėra paženklinta šio straipsnio 11 dalyje nustatyta tvarka.

13. Platintojai privalo, nereikalaudami papildomai sumokėti, priimti vartotojo atiduodamas buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas tuo atveju, jeigu vartotojo atiduodamos elektros ir elektroninės įrangos atliekos yra tos pačios paskirties kaip platintojo parduodama elektros ir elektroninė įranga.

14. Platintojai gali nesilaikyti šio straipsnio 13 dalyje nustatytų reikalavimų ir nepriimti vartotojo atiduodamų elektros ir elektroninės įrangos atliekų, jeigu šias atliekas sudaro elektros ir elektroninė įranga be pagrindinių tokios įrangos dalių ar jose yra atliekų, nepriskiriamų elektros ir elektroninės įrangos atliekoms, ir (ar) šios atliekos kelia pavojų darbuotojų saugumui ir sveikatai.

15. Iš vartotojų priimtas buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas platintojai gali nemokamai pristatyti į savivaldybių įrengtas didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles arba atiduoti jas tokios įrangos gamintojui ar importuotojui arba tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

16. Platintojai privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka prekybos vietoje teikti rašytinę informaciją visiems vartotojams apie tai, kaip jie gali atiduoti šias atliekas platintojams.

17. Gamintojo ir importuotojo pageidavimu platintojas turi vartotojui nurodyti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo išlaidas.

18. Šio straipsnio 12, 13, 14, 15, 16 ir 17 dalių reikalavimai taip pat taikomi platintojams, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekdami elektros ir elektroninę įrangą naudojami nuotolinio ryšio priemonėmis. Šiuo atveju vartotojams turi būti sudarytos sąlygos atiduoti elektros ir

elektroninės įrangos atliekas elektros ir elektroninės įrangos atsiėmimo vietoje. Informacija, kurioje aiškiai nurodoma, kam ir kokiais būdais vartotojas gali atiduoti elektros ir elektroninės įrangos atliekas, turi būti paskelbta gerai matomoje vietoje platintojo naudojamoje interneto parduotuvės svetainėje.

19. Atliekų turėtojas privalo atskirti elektros ir elektroninės įrangos atliekas nuo kitų atliekų, nemaišyti jų su kitomis atliekomis ar medžiagomis ir pristatyti jas į tokių atliekų priėmimo vietą ar perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

20. Buityje susidariusias elektros ir elektroninės įrangos atliekas atliekų turėtojas (elektros ir elektroninės įrangos vartotojas) gali (pasirinktinai):

1) nemokamai pristatyti į elektros ir elektroninės įrangos gamintojų ir importuotojų įrengtas tokių atliekų priėmimo vietas, elektros ir elektroninės įrangos platinimo vietas ar savivaldybių įrengtas didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštes;

2) perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

21. Ne buityje susidariusias elektros ir elektroninės įrangos atliekas atliekų turėtojas gali (pasirinktinai):

1) pristatyti į elektros ir elektroninės įrangos gamintojų ir importuotojų įrengtas tokių atliekų priėmimo vietas;

2) pristatyti į tokios įrangos platinimo vietas;

3) perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

22. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkytojai privalo elektros ir elektroninės įrangos atliekas surinkti atskirai, nemaišyti jų su kitomis atliekomis ar medžiagomis ir tvarkyti pagal atliekų tvarkymo prioritetus ir visuomenės sveikatai saugiu būdu, taikydami elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo geriausiai prieinamus gamybos būdus. Atliekų tvarkymo geriausiai prieinamų gamybos būdų sąrašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

34² straipsnis. Papildomi kolektyvaus elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo organizavimo reikalavimai

1. Siekdami kolektyviai organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą, gamintojai ir importuotojai gali steigti šio Įstatymo 34²² straipsnyje nurodytą gamintojų ir importuotojų organizaciją (toliau – Organizacija) ir (ar) tapti įsteigtos Organizacijos dalyviais ar Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesti organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

2. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo organizavimo licencija gali būti išduodama tik tai Organizacijai, kuriai organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą kaip jos dalyviai ar sutartiniais pagrindais pavedė ne mažiau kaip 10 procentų visos Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekiamos elektros ir elektroninės įrangos tiekiančių gamintojų ir importuotojų.

3. Siekdama gauti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo organizavimo licenciją, Organizacija, be šio Įstatymo 34²³ straipsnyje nurodytų dokumentų, turi pateikti banko garantiją ar laidavimo draudimo sutartį, įrodančią, kad visų elektros ir elektroninės įrangos atliekų, kurios gali susidaryti per 3 mėnesius naudojant jos dalyvių ir gamintojų, ir importuotojų, pavedusių jai organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą, tiek tą Lietuvos Respublikos vidaus rinkai elektros ir elektroninę įrangą, tvarkymas bus finansuojamas. Tokių dokumentų sudarymo ir jų reikalavimų vykdymo tvarką, lėšų, gautų pagal šiuos dokumentus, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

4. Siekdama įvykdyti šio Įstatymo 34¹ straipsnyje elektros ir elektroninės įrangos gamintojams ir importuotojams nustatytas pareigas, Organizacija privalo sudaryti:

1) sutartis su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl buityje naudojamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų aikštelėse ir šių aikštelių eksploatavimo išlaidų dalinio finansavimo tvarka, pagal kurią didelių gabaritų atliekų aikštelių eksploatavimo išlaidų skaičiavimo kainodara sudaroma nustatant pastovią ir kintamąją (priklausančią nuo šiose aikštelėse surenkamų elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekio) tokių išlaidų dalį, sutarčių sudarymo, įsigaliojimo ir nutraukimo tvarka, savivaldybių įrengtų didelių gabaritų atliekų aikštelių

infrastruktūros plėtros ir naudojimo sąlygos, paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos, atsiskaitymo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka;

2) sutartis su pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkėjais dėl buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo iš savivaldybių įrengtų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių, surinktų atliekų vežimo, paruošimo naudoti ir su pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais elektros ir elektroninės įrangos atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų elektros ir elektroninės įrangos atliekų panaudojimo;

3) sutartis su elektros ir elektroninės įrangos platintojais ir pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais atliekų surinkėjais dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo iš elektros ir elektroninės įrangos platintojų, tokių surinktų atliekų vežimo, paruošimo naudoti ir sutartis su pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais elektros ir elektroninės įrangos atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų, surinktų iš elektros ir elektroninės įrangos platintojų, panaudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimą iš elektros ir elektroninės įrangos platintojų, tokių surinktų atliekų vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;

4) sutartis su pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkėjais dėl ne buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais elektros ir elektroninės įrangos atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų elektros ir elektroninės įrangos atliekų panaudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už ne komunalinių atliekų sraute susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka.

5. Organizacija šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytas išlaidas turi finansuoti proporcingai jos dalyvių ir jai organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą sutartiniais pagrindais pavedusių gamintojų ir importuotojų užimamai rinkos daliai, kuri Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apskaičiuojama pagal šių gamintojų ir importuotojų bei dalyvių deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekto elektros ir elektroninės įrangos kiekį.

34³ straipsnis. Individualus elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo organizavimas

1. Vykdydami šio Įstatymo 34¹ straipsnyje nustatytas pareigas, aplinkos ministro nustatyta tvarka užsiregistravę individualiai buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą organizuojantys gamintojai ir (ar) importuotojai privalo:

1) sudaryti sutartis su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl buityje naudojamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir šių aikštelių eksploatavimo išlaidų dalinio finansavimo tvarka, pagal kurią didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatavimo išlaidų skaičiavimo kainodara sudaroma nustatant pastoviąją ir kintamąją (priklausančią nuo šiose aikštelėse surenkamų elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekio) tokių išlaidų dalį, sutarčių sudarymo, įsigaliojimo ir nutraukimo tvarka, savivaldybių įrengtų didelių gabaritų atliekų aikštelių infrastruktūros plėtros ir naudojimo sąlygos, paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos, atsiskaitymo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka;

2) sudaryti sutartis su elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkėjais dėl buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo iš savivaldybių įrengtų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių, surinktų atliekų vežimo, paruošimo naudoti ir sutartis su elektros ir

elektroninės įrangos atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų elektros ir elektroninės įrangos atliekų panaudojimo;

3) sudaryti sutartis su elektros ir elektroninės įrangos platintojais ir elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkėjais dėl buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo iš elektros ir elektroninės įrangos platintojų, tokių surinktų atliekų vežimo, paruošimo naudoti ir sutartis su elektros ir elektroninės įrangos atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų, surinktų iš elektros ir elektroninės įrangos platintojų, panaudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimą iš elektros ir elektroninės įrangos platintojų, tokių surinktų atliekų vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;

4) aplinkos ministro nustatyta tvarka kiekvienais metais pateikti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo organizavimo veiklos ataskaitą.

2. Individualiai elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą organizuojantys gamintojai ir (ar) importuotojai šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas išlaidas turi finansuoti proporcingai jo užimamai rinkos daliai, kuri Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apskaičiuojama pagal gamintojo ir (ar) importuotojo deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekų gaminių kiekį.

3. Vykdydami šio Įstatymo 34¹ straipsnyje nustatytas pareigas, aplinkos ministro nustatyta tvarka užsiregistravę individualiai ne buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą organizuojantys gamintojai ir (ar) importuotojai privalo:

1) sudaryti sutartis su elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkėjais dėl ne buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir sutartis su elektros ir elektroninės įrangos atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų elektros ir elektroninės įrangos atliekų panaudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimą iš elektros ir elektroninės įrangos platintojų, tokių surinktų atliekų vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;

2) aplinkos ministro nustatyta tvarka kiekvienais metais pateikti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo organizavimo veiklos ataskaitą.

4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalių nuostatos netaikomos elektros ir elektroninę įrangą savoms reikmėms naudojantiems gamintojams ir (ar) importuotojams. Tokie gamintojai ir (ar) importuotojai šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo savoms reikmėms naudotos elektros ir elektroninės įrangos atliekas tvarkyti patys arba perduoti šias atliekas tokių atliekų tvarkytojui.

Įstatymas papildytas aštuntuoju⁽²⁾ skirsniu:

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

AŠTUNTASIS² SKIRSNIS

EKSPLOATUOTI NETINKAMŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ TVARKYMO YPATUMAI

34⁴ straipsnis. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo sistemos dalyvių teisės ir pareigos

1. Transporto priemonių gamintojų ir importuotojų pareigos:

1) registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka;

2) organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekias Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemones;

3) užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos asmeniui, kuriam priklausanči eksploatuoti netinkama transporto priemonė neturi rinkos vertės ar ši vertė yra neigiama, nemokamai atiduoti tvarkyti šią eksploatuoti netinkamą transporto priemonę;

4) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo klausimais: apie transporto priemonėse esančias pavojingas medžiagas; eksploatuoti netinkamų transporto priemonių netinkamo tvarkymo poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai; transporto priemonių dalių pakartotinio naudojimo galimybes, eksploatuoti netinkamų transporto

priemonių ir jų dalių tvarkymo galimybes. Tokia informacija gali būti pateikiama reklaminėje literatūroje, kuri naudojama parduodant transporto priemones;

5) apmokėti šios dalies 2 punkte nurodyto eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas, taip pat šios dalies 4 punkte nurodyto visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;

6) tvarkyti transporto priemonių apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje (išskyrus 1 dalies 1 punktą) nustatytas pareigas transporto priemonių gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti:

1) individualiai – organizuodami po jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiektų transporto priemonių naudojimo susidariusių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą;

2) kolektyviai – steigdami šio Įstatymo 34⁵ straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapdami tokios Organizacijos dalyviais ir jai pavesdami organizuoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo jiems nustatytų pareigų arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

3. Vykdydami šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytas pareigas, transporto priemonių gamintojai ir (ar) importuotojai turi užtikrinti ne mažiau kaip vienos eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo vietos kiekvienoje apskrityje buvimą ir organizuoti tokiose vietose priimtų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių perdavimą tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

4. Eksploatuoti netinkama transporto priemonė gali būti nepriimama nemokamai šio straipsnio 3 dalyje nurodytose vietose, jeigu:

1) eksploatuoti netinkama transporto priemonė neturi transporto priemonei veikti būtinų pagrindinių dalių – variklio ir kėbulo;

2) eksploatuoti netinkamoje transporto priemonėje yra atliekų, kurių neturėtų būti.

5. Atliekų turėtojas privalo eksploatuoti netinkamas transporto priemones perduoti tvarkyti.

6. Susidariusių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių atliekų turėtojas gali (pasirinktinai):

1) pristatyti į šio straipsnio 3 dalyje nurodytas eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo vietas;

2) atiduoti jas transporto priemonių gamintojui ir (ar) importuotojui;

3) perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

7. Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės privalo:

1) nemokamai iš keleivinių transporto priemonių naudotojų (fizinį asmenų – gyventojų) priimti remontuojant jų transporto priemones išimtas, kiek tai techniškai įmanoma, naudotas dalis;

2) transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto veiklos metu susidariusias transporto priemonių dalis perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

8. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkytojai privalo tvarkyti eksploatuoti netinkamas transporto priemones pagal atliekų tvarkymo prioritetus aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu, taikydami eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo geriausiai prieinamus gamybos būdus.

34⁵ straipsnis. Papildomi kolektyvaus eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimo reikalavimai

1. Siekdami kolektyviai organizuoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą, gamintojai ir importuotojai gali steigti šio Įstatymo 34²² straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapti įsteigtos Organizacijos dalyviais arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesti organizuoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

2. Siekdama gauti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimo licenciją, Organizacija, be šio Įstatymo 34²³ straipsnyje nurodytų dokumentų, turi pateikti banko garantiją ar laidavimo draudimo sutartį, įrodančią, kad visų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, kurios gali susidaryti per 3 mėnesius naudojant jos dalyvių ir jai organizuoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą pavedusių gamintojų ir importuotojų tiektas Lietuvos

Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemones, tvarkymas bus finansuojamas. Tokio dokumento sudarymo ir jo reikalavimų vykdymo tvarką, lėšų, gautų pagal šiuos dokumentus, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Siekdamą įvykdyti šio Įstatymo 34⁴ straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose transporto priemonių gamintojams ir importuotojams nustatytas pareigas, Organizacija privalo sudaryti sutartis su pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkėjais dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir su eksploatuoti netinkamų transporto priemonių naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių panaudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka.

34⁶ straipsnis. Individualus eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimas

1. Vykdydami šio Įstatymo 34⁴ straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytas pareigas, aplinkos ministro nustatyta tvarka užsiregistravę individualiai eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą organizuojantys gamintojai ir (ar) importuotojai privalo:

1) sudaryti sutartis su eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkėjais dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir su eksploatuoti netinkamų transporto priemonių naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių panaudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;

2) aplinkos ministro nustatyta tvarka kiekvienais metais pateikti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimo veiklos ataskaitą.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos transporto priemones savoms reikmėms naudojantiems gamintojams ir (ar) importuotojams. Tokie gamintojai ir (ar) importuotojai šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo savoms reikmėms naudotas eksploatuoti netinkamas transporto priemones tvarkyti patys arba perduoti jas tokių atliekų tvarkytojui.

Įstatymas papildytas aštuntuoju⁽³⁾ skirsniu:

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

AŠTUNTASIS³ SKIRSNIS ALYVOS ATLIEKŲ TVARKYMO YPATUMAI

34⁷ straipsnis. Alyvos gamintojų ir importuotojų ir alyvos atliekų tvarkytojų teisės ir pareigos

1. Alyvos gamintojų ir importuotojų pareigos:

1) registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka;

2) tvarkyti tiekto Lietuvos Respublikos vidaus rinkai alyvos apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka;

3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę apie alyvos atliekų keliamą pavojų aplinkai ir šių atliekų tvarkymo galimybes. Tokia informacija gali būti pateikiama įmonės pardavimo, perdavimo dokumentuose, reklaminėje alyvos ar jos produkto medžiagoje, taip pat elektroninėse informavimo priemonėse;

4) jeigu alyvos atliekos neturi vertės rinkoje arba jų vertė yra neigiama, kompensuoti transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančioms įmonėms ar atliekų tvarkytojams alyvos atliekų surinkimo ir vežimo tvarkyti Lietuvos Respublikos teritorijoje išlaidas arba neatlygintinai surinkti alyvos atliekas iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių bei šias atliekas pervežti ir perduoti alyvos atliekų tvarkytojams alyvos atliekų kiekį, kuris nėra didesnis už alyvos gamintojo ir (ar) importuotojo patiektą Lietuvos Respublikos vidaus rinkai alyvos kiekį.

2. Šio straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose nustatytas pareigas alyvos gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti:

1) individualiai – tapdami atliekų tvarkytojais, turinčiais teisę tvarkyti alyvos atliekas, arba sudarydami sutartis su alyvos atliekas turinčiais teisę tvarkyti atliekų tvarkytojais;

2) kolektyviai – steigdami šio Įstatymo 34¹² straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapdami tokios Organizacijos dalyviais ir jai pavesdami organizuoti alyvos atliekų surinkimą iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir vežimą bei vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo jiems nustatytų pareigų arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti alyvos atliekų surinkimą iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

3. Alyvos atliekų tvarkytojai privalo:

1) alyvos atliekas surinkti atskirai, nemaišyti jų su kitomis atliekomis ar medžiagomis ir tvarkyti pagal atliekų tvarkymo prioritetus aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu, taikydami alyvos atliekų tvarkymo geriausiai prieinamus gamybos būdus;

2) kreipdamiesi į alyvos gamintojus ir (ar) importuotojus dėl šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytų išlaidų kompensavimo, jiems (alyvos gamintojams ir (ar) importuotojams) pateikti dokumentus, įrodančius ekonomiškai pagrįstas alyvos atliekų surinkimo iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir vežimo išlaidas.

34⁸ straipsnis. Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių pareigos

1. Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės, atliekančios alyvos keitimą ar alyvos pardavimą arba kurių veikloje susidaro ar gali susidaryti alyvos atliekų, yra alyvos atliekų turėtojos.

2. Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka registruotis į transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių sąrašą.

3. Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės, kurios yra alyvos atliekų turėtojos, privalo:

1) nemokamai priimti alyvos atliekas iš asmenų, kuriems teikia transporto priemonių remonto ir techninės priežiūros paslaugas;

2) kaupti transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto veikloje susidarantį alyvos atliekas ir jas laikyti pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus;

3) aplinkos ministro nustatyta tvarka tvarkyti susidariusių, kaupiamų alyvos atliekų apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas;

4) nemaišyti alyvos atliekų su kitomis atliekomis ar medžiagomis;

5) susidariusias, sukauptas alyvos atliekas perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui;

6) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti vartotojus apie alyvos atliekų keliamą pavojų aplinkai ir šių atliekų tvarkymo galimybes.

4. Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančioms įmonėms draudžiama perduoti alyvos atliekas asmenims, neturintiems teisės tvarkyti alyvos atliekų.

34⁹ straipsnis. Alyvas naudojančių juridinių asmenų, kurių veikla nesusijusi su transporto priemonių technine priežiūra ar remontu, pareigos

1. Alyvas naudojantys juridiniai asmenys, kurių veikla nesusijusi su transporto priemonių technine priežiūra ar remontu (toliau šiame skirsnyje – pramonės įmonės), privalo:

1) kaupti savo veikloje susidarantį alyvos atliekas, jas laikyti pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus, nemaišyti jų su kitomis atliekomis ar medžiagomis ir perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui;

2) turėti dokumentus, patvirtinančius, kad alyvos atliekos buvo perduotos tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui;

3) aplinkos ministro nustatyta tvarka tvarkyti įsigytos alyvos ir alyvos atliekų, perduotų tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui, apskaitą.

2. Pramonės įmonėms draudžiama alyvos atliekas perduoti asmenims, neturintiems teisės tvarkyti alyvos atliekų.

34¹⁰ straipsnis. Alyvos atliekų turėtojų – fizinių asmenų pareigos

1. Alyvos atliekų turėtojai – fiziniai asmenys (išskyrus individualiai transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančius fizinius asmenis) privalo alyvos atliekas perduoti alyvos atliekas turintiems teisę tvarkyti atliekų tvarkytojams arba šio Įstatymo 34⁸ straipsnio 3 dalies 1 punkte numatytu atveju – transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančioms įmonėms.

2. Alyvos atliekų turėtojams – fiziniams asmenims (išskyrus individualiai transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančius fizinius asmenis) draudžiama alyvos atliekas perduoti asmenims, nenurodytiems šio straipsnio 1 dalyje.

3. Alyvos atliekų turėtojams – fiziniams asmenims draudžiama maišyti alyvos atliekas su kitomis atliekomis ar medžiagomis, šalinti alyvos atliekas teisės aktuose nenumatytais būdais.

34¹¹ straipsnis. Alyvos ir alyvos produktų platintojų pareigos

Alyvos ir alyvos produktų platintojai alyvos ir alyvos produktų platinimo (pardavimo) vietose privalo teikti informaciją vartotojams, naudotojams apie alyvos atliekų neigiamą poveikį aplinkai ir alyvos atliekų tvarkymo galimybes. Tokia informacija gali būti pateikiama alyvos pardavimo dokumentuose ir (ar) reklaminėje literatūroje, kuri naudojama parduodant alyvas.

34¹² straipsnis. Papildomi kolektyvaus alyvos atliekų tvarkymo organizavimo reikalavimai

1. Siekdami kolektyviai vykdyti šio Įstatymo 34⁷ straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytas pareigas, alyvos gamintojai ir (ar) importuotojai gali steigti šio Įstatymo 34²² straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapti įsteigtos Organizacijos dalyviais arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesti organizuoti alyvos atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar tam tikras šio Įstatymo nustatytas pareigas netapdami Organizacijos dalyviais.

2. Siekdama gauti alyvos atliekų tvarkymo organizavimo licenciją, Organizacija, be šio Įstatymo 34²³ straipsnyje nurodytų dokumentų, turi pateikti banko garantiją ar laidavimo draudimo sutartį, įrodančią, kad visų alyvos atliekų, kurios gali susidaryti per 3 mėnesius naudojant jos dalyvių ir jai organizuoti alyvos atliekų tvarkymą pavedusių gamintojų ir importuotojų tiekias Lietuvos Respublikos vidaus rinkai alyvas, tvarkymas bus finansuojamas. Tokio dokumento sudarymo ir jo reikalavimų vykdymo tvarką, lėšų, gautų pagal šiuos dokumentus, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Vykdydama šio Įstatymo 34⁷ straipsnio 1 dalies 4 punkte alyvos gamintojams ir importuotojams nustatytą pareigą, Organizacija privalo sudaryti sutartį (sutartis) dėl alyvos atliekų surinkimo iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir vežimo išlaidų kompensavimo su alyvos atliekų surinkėju (surinkėjais), kuris (kurie) į ją dėl to kreipėsi (jeigu alyvos atliekos neturi vertės rinkoje arba jų vertė yra neigiama ir minėtas išlaidas patiria ir dėl jų kompensavimo į Organizaciją kreipėsi alyvos atliekų surinkėjas). Šioje sutartyje turi būti numatyta tokių išlaidų kompensavimo tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka.

34¹³ straipsnis. Individualus alyvos atliekų tvarkymo organizavimas

1. Vykdydami šio Įstatymo 34⁷ straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytą pareigą, aplinkos ministro nustatyta tvarka užsiregistravę individualiai alyvos atliekų tvarkymą organizuojantys alyvos gamintojas ir (ar) importuotojas (jeigu nėra užsiregistravęs alyvos atliekų tvarkytoju) privalo sudaryti dėl alyvos atliekų surinkimo iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir vežimo išlaidų kompensavimo sutartį su alyvos atliekų tvarkytoju (tvarkytojais), kuris (kurie) į jį dėl to kreipėsi (jeigu alyvos atliekos neturi vertės rinkoje arba jų vertė yra neigiama).

2. Individualiai alyvos atliekų tvarkymą organizuojantys alyvos gamintojas ir (ar) importuotojas privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka kiekvienais metais pateikti alyvos atliekų tvarkymo organizavimo veiklos ataskaitą dėl šio Įstatymo 34⁷ straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose nustatytų pareigų vykdymo.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos alyvas savoms reikmėms naudojantiems alyvos gamintojams ir importuotojams. Tokie alyvos gamintojai ir importuotojai šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo savoms reikmėms naudotos alyvos atliekas tvarkyti patys arba perduoti šias atliekas tokių atliekų tvarkytojui.

34¹⁴ straipsnis. Šio Įstatymo 34⁷ straipsnio 1 dalies 3, 4 punktų ir 34⁸–34¹³ straipsnių nuostatų taikymo išimtis

1. Šio Įstatymo 34⁷ straipsnio 1 dalies 3, 4 punktų ir 34⁸–34¹³ straipsnių nuostatos netaikomos naudojimo procese sudegančias alyvas (dvitakčių variklių alyvas) arba savaimė suyrančias alyvas (biologiškai suyrančias alyvas, pagamintas augalinio aliejaus pagrindu) tiekiantiems Lietuvos Respublikos vidaus rinkai alyvos gamintojams ir importuotojams, taip pat alyvos atliekų turėtojams, kurie turi ar naudoja tokias alyvas.

2. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę atliekančių institucijų reikalavimu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos alyvos gamintojai, importuotojai, platintojai, tokių alyvų atliekų turėtojai privalo pateikti šios alyvos techninius aprašymus ar kitus dokumentus, patvirtinančius, kad jų pagamintos, importuotos, naudojamos, platinamos alyvos atitinka šio straipsnio 1 dalyje nurodytą paskirtį ir (ar) cheminę sudėtį, ir (ar) fizikines savybes.

Įstatymas papildytas aštuntuoju⁽⁴⁾ skirsniu:

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

**AŠTUNTASIS⁴ SKIRSNIS
BATERIJŲ IR AKUMULIATORIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO YPATUMAI**

34¹⁵ straipsnis. Baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo sistemos dalyvių teisės ir pareigos

1. Baterijų ir akumuliatorių gamintojų ir importuotojų pareigos:

1) registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka;

2) organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekias Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais baterijas ir akumulatorius, t. y. organizuoti baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, apdorojimo ir perdirbimo sistemą, atitinkančią Europos Sąjungos geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniuose dokumentuose nustatytus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus;

3) užtikrinti, kad visos surinktos baterijų ir akumuliatorių atliekos būtų apdorojamos ir perdirbamos pagal Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos ir atliekų tvarkymo reikalavimus;

4) užtikrinti, kad nuo 2011 m. rugsėjo 26 d. perdirbant surinktas baterijų ir akumuliatorių atliekas būtų pasiektas Vyriausybės nustatytas baterijų ir akumuliatorių perdirbimo efektyvumas;

5) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo klausimais: apie baterijose ir akumuliatoriuose esančių medžiagų ir netinkamo baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai, baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo sistemas ir surinkimo vietas ir pan.;

6) apmokėti šios dalies 2 punkte nurodyto baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas, taip pat šios dalies 5 punkte nurodyto visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;

7) tvarkyti baterijų ir akumuliatorių apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje (išskyrus 1 dalies 1 punktą) nustatytas pareigas baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti:

1) individualiai – organizuodami po jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekų baterijų ir akumuliatorių naudojimo susidariusių atliekų tvarkymą;

2) kolektyviai – steigdami šio Įstatymo 34¹⁶ straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapdami tokios Organizacijos dalyviais ir jai pavesdami organizuoti baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo jiems nustatytų pareigų arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

3. Siekdami įvykdyti šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą pareigą, baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai gali diegti savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančias baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemas.

4. Baterijų ir akumuliatorių gamintojams ir importuotojams draudžiama tiekti Lietuvos

Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais baterijas ir akumulatorius, kuriuose viršijamas sveikatos apsaugos ministro nustatytas gyvsidabrio ir kadmio kiekis.

5. Baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai ūkio ministro nustatyta tvarka privalo ženklinti tiekiamas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais baterijas ir akumulatorius.

6. Pramoninių ir automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai gali susitarti su šių baterijų ir akumuliatorių vartotojais pramoninių ir automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymą finansuoti kitaip, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje. Tokie susitarimai turi užtikrinti, kad pramoninių ir automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių atliekos bus surinktos ir sutvarkytos laikantis šio Įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų.

7. Nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo organizuoti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemą, kad nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekos iš vartotojų būtų priimamos nemokamai ir nereikalaujant pirkti naują bateriją ar akumuliatorių. Ši sistema turi sudaryti sąlygas vartotojams patogiose surinkimo vietose, išdėstytose atsižvelgiant į gyventojų tankį, atiduoti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas.

8. Pramoninių baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo iš vartotojų priimti bet kokios cheminės sudėties ir kilmės pramoninių baterijų ir akumuliatorių atliekas.

9. Automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo organizuoti automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemą, kad privačiose nekomercinės paskirties transporto priemonėse naudotų baterijų ir akumuliatorių atliekos būtų surenkamos nemokamai ir nereikalaujant pirkti naują bateriją ar akumuliatorių.

10. Visi ūkio subjektai – baterijų ir akumuliatorių gamintojai, importuotojai, platintojai, baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkytojai – turi teisę dalyvauti šiame straipsnyje nurodytose baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, apdorojimo ir perdirbimo sistemose.

11. Baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo taisyklės, baterijų ir akumuliatorių priskyrimo nešiojamosioms, automobiliams skirtoms, pramoninėms ar kitoms baterijų ir akumuliatorių rūšims tvarką, nešiojamųjų ir automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemų ir surinkimo vietų tankio reikalavimus nustato aplinkos ministras.

12. Nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių platintojai privalo:

1) nemokamai priimti vartotojų atiduodamas nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas;

2) aplinkos ministro nustatyta tvarka teikti rašytinę informaciją visiems vartotojams apie galimybę atiduoti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas tokių baterijų ir akumuliatorių platinimo vietose;

3) iš vartotojų priimtas nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui arba atiduoti jas šių baterijų ir akumuliatorių gamintojui ar importuotojui.

13. Parduodant nešiojamąsias baterijas ir akumulatorius, draudžiama vartotojams atskirai nurodyti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, apdorojimo ir perdirbimo išlaidas.

14. Vykdydami šio straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 7 dalyje nustatytą pareigą, nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo organizuoti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimą iš tokių baterijų ir akumuliatorių platinimo vietų ir surinktų nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų perdavimą tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

15. Atliekų turėtojas privalo atskirti baterijų ir akumuliatorių atliekas nuo kitų atliekų ir pristatyti jas į tokių atliekų priėmimo vietą ar perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

16. Baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkytojai privalo baterijų ir akumuliatorių atliekas surinkti atskirai, nemišyti jų su kitomis atliekomis ar medžiagomis ir tvarkyti pagal atliekų tvarkymo prioritetus aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu, taikydami baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo geriausiai prieinamus gamybos būdus.

34¹⁶ straipsnis. Papildomi kolektyvaus baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo organizavimo reikalavimai

1. Siekdami kolektyviai organizuoti baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymą, gamintojai ir importuotojai gali steigti šio Įstatymo 34²² straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapti įsteigtos Organizacijos dalyviais arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesti organizuoti baterijų ir

akumuliatorių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

2. Siekdama gauti baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją, Organizacija, be šio Įstatymo 34²³ straipsnyje nurodytų dokumentų, turi pateikti banko garantiją ar laidavimo draudimo sutartį, įrodančią, kad visų baterijų ir akumuliatorių atliekų, kurios gali susidaryti per 3 mėnesius naudojant jos dalyvių ir jai baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo organizavimą pavedusių gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais baterijas ir akumulatorius, tvarkymas bus finansuojamas. Tokio dokumento sudarymo ir jo reikalavimų vykdymo tvarką, lėšų, gautų pagal šiuos dokumentus, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Siekdama atlikti šio Įstatymo 34¹⁵ straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 7, 8, 9 dalyse baterijų ir akumuliatorių gamintojams ir importuotojams nustatytas pareigas, Organizacija privalo sudaryti sutartis su baterijų ir akumuliatorių platintojais ir pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkėjais dėl baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo iš platintojų, šių surinktų atliekų vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo (perdirbimo) (arba sutartis dėl baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo iš baterijų ir akumuliatorių platintojų, tokių surinktų atliekų vežimo, paruošimo naudoti su baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkėjais ir su baterijų ir akumuliatorių atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų ir paruoštų naudoti baterijų ir akumuliatorių atliekų panaudojimo). Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimą iš baterijų ir akumuliatorių platintojų, tokių surinktų atliekų vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka.

34¹⁷ straipsnis. Individualus baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo organizavimas

1. Vykdydami šio Įstatymo 34¹⁵ straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 7, 8, 9 dalyse nustatytas pareigas, aplinkos ministro nustatyta tvarka užsiregistravę individualiai baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymą organizuojantys gamintojai ir (ar) importuotojai privalo:

1) sudaryti sutartis su baterijų ir akumuliatorių platintojais ir baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkėjais dėl baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo iš platintojų, šių surinktų atliekų vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo (perdirbimo) (arba sutartis dėl baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo iš baterijų ir akumuliatorių platintojų, tokių surinktų atliekų vežimo, paruošimo naudoti su baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkėjais ir su baterijų ir akumuliatorių atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų ir paruoštų naudoti baterijų ir akumuliatorių atliekų panaudojimo). Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimą iš baterijų ir akumuliatorių platintojų, tokių surinktų atliekų vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;

2) aplinkos ministro nustatyta tvarka kiekvienais metais pateikti baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo organizavimo veiklos ataskaitą.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos baterijas ir akumulatorius savoms reikmėms naudojančioms gamintojams ir (ar) importuotojams. Tokie gamintojai ir (ar) importuotojai šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo savoms reikmėms naudotų baterijų ir akumuliatorių atliekas tvarkyti patys arba perduoti šias atliekas tokių atliekų tvarkytojui.

Įstatymas papildytas aštuntuoju⁽⁵⁾ skirsniu:

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

AŠTUNTASIS⁵ SKIRSNIS APMOKESTINAMŲJŲ GAMINIŲ, IŠSKYRUS BATERIJAS IR AKUMULIATORIUS, ATLIEKŲ TVARKYMO YPATUMAI

34¹⁸ straipsnis. Apmokestinamųjų gaminių, išskyrus baterijas ir akumulatorius, atliekų tvarkymo sistemos dalyvių teisės ir pareigos

1. Apmokestinamųjų gaminių, išskyrus baterijas ir akumulatorius (toliau šiame skirsnyje – apmokestinamieji gaminiai), gamintojų ir importuotojų pareigos:

1) registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka;

2) organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai apmokestinamuosius gaminius;

3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo klausimais: apie netinkamo apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai, apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo galimybes ir surinkimo vietas ir pan.;

4) apmokėti šios dalies 2 punkte nurodyto apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas, taip pat šios dalies 3 punkte nurodyto visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;

5) tvarkyti apmokestinamųjų gaminių apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje (išskyrus 1 dalies 1 punktą) nustatytas pareigas apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti:

1) individualiai – organizuodami po jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiektų apmokestinamųjų gaminių naudojimo susidariusių atliekų tvarkymą;

2) kolektyviai – steigdami šio Įstatymo 34¹⁹ straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapdami tokios Organizacijos dalyviais ir jai pavesdami organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo jiems nustatytų pareigų arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

3. Siekdami įvykdyti šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą pareigą, apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir importuotojai gali diegti savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančias apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo sistemas.

4. Padangų platintojai privalo:

1) nereikalaudami papildomai sumokėti, priimti vartotojo atiduodamas padangų atliekas tuo atveju, jeigu atiduodamos padangų atliekos skirtos tam pačiam transporto priemonės tipui ir padangų atliekų skaičius (skaičiuojant vienetais) atitinka jo perkamų padangų skaičių;

2) iš vartotojų priimtas padangų atliekas perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui arba atiduoti jas padangų gamintojams ar importuotojams;

3) prekybos vietoje teikti rašytinę informaciją vartotojams apie tai, kaip jie gali atiduoti padangų atliekas platintojams.

5. Vykdydami šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą pareigą, apmokestinamųjų gaminių, išskyrus padangas, gamintojai ir (ar) importuotojai privalo organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų paėmimą iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir šių atliekų perdavimą tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

6. Vykdydami šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą pareigą, padangų gamintojai ir (ar) importuotojai privalo organizuoti padangų atliekų surinkimą iš padangų platinimo vietų, transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir šių atliekų perdavimą tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

7. Apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai privalo Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka mokėti mokesį už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis, jeigu apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai nevykdo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo užduočių.

8. Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės privalo:

1) nemokamai iš transporto priemonių naudotojų (fizinį asmenų – gyventojų) priimti transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto veiklos metu susidariusias apmokestinamųjų gaminių atliekas; šias atliekas, išskyrus tinkamas pakartotinai naudoti dalis, transporto priemonės naudotojui atiduoti draudžiama;

2) transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto veiklos metu susidariusias apmokestinamųjų gaminių atliekas perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

9. Atliekų turėtojas privalo atskirti apmokestinamųjų gaminių atliekas nuo kitų atliekų ir pristatyti jas į tokių atliekų priėmimo vietą arba perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

10. Atliekų turėtojas padangų atliekas gali (pasirinktinai) pristatyti į bet kurią tokių atliekų priėmimo vietą (padangų platinimo vietą, transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančią įmonę ar savivaldybės įrengtą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę).

11. Apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkytojai privalo apmokestinamųjų gaminių atliekas surinkti atskirai, nemaišyti jų su kitomis atliekomis ar medžiagomis ir tvarkyti pagal atliekų tvarkymo prioritetus aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu, taikydami apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo geriausiai prieinamus gamybos būdus.

34¹⁹ straipsnis. Papildomi kolektyvaus apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo organizavimo reikalavimai

1. Siekdami kolektyviai organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą, gamintojai ir importuotojai gali steigti šio Įstatymo 34²² straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapti įsteigtos Organizacijos dalyviais arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesti organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

2. Siekdama įvykdyti šio Įstatymo 34¹⁸ straipsnio 1 dalies 2 punkte apmokestinamųjų gaminių gamintojams ir importuotojams nustatytą pareigą, Organizacija privalo sudaryti sutartis su pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkėjais dėl apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir su apmokestinamųjų gaminių atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų apmokestinamųjų gaminių atliekų panaudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka.

34²⁰ straipsnis. Individualus apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo organizavimas

1. Vykdydami šio Įstatymo 34¹⁸ straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą pareigą, aplinkos ministro nustatyta tvarka užsiregistravę individualiai apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą organizuojantys gamintojai ir (ar) importuotojai privalo:

1) sudaryti sutartis su apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkėjais dėl apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir sutartis su apmokestinamųjų gaminių atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų apmokestinamųjų gaminių atliekų panaudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;

2) aplinkos ministro nustatyta tvarka kiekvienais metais pateikti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo organizavimo veiklos ataskaitą.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos apmokestinamuosius gaminius savoms reikmėms naudojančioms gamintojams ir (ar) importuotojams. Tokie gamintojai ir (ar) importuotojai šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo savoms reikmėms naudotų apmokestinamųjų gaminių atliekas tvarkyti patys arba perduoti šias atliekas tokių atliekų tvarkytojui.

Įstatymas papildytas aštuntuoju⁽⁶⁾ skirsniu:

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

AŠTUNTASIS⁶ SKIRSNIS PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO YPATUMAI

34²¹ straipsnis. Pakuočių atliekų tvarkymo sistemos dalyvių teisės ir pareigos

1. Pakuočių atliekų tvarkytojai privalo pakuočių atliekas surinkti atskirai, nemaišyti jų su kitomis atliekomis ar medžiagomis ir tvarkyti pagal atliekų tvarkymo prioritetus aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu, taikydami pakuočių atliekų tvarkymo geriausiai prieinamus gamybos būdus.

2. Supakuotų gaminių gamintojų, importuotojų ir pakuočių atliekų turėtojų teisės ir pareigos, taip pat kolektyvaus ir individualaus pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo reikalavimai nustatyti Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme.

Įstatymas papildytas aštuntuoju⁽⁷⁾ skirsniu:

AŠTUNTASIS⁷ SKIRSNIS
KOLEKTYVAUS GAMINIŲ IR (AR) PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO
ORGANIZAVIMO REIKALAVIMAI

34²² straipsnis. Gamintojų ir importuotojų organizacija

1. Gamintojai ir importuotojai gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą kolektyviai organizuoja steigdami Organizaciją ir (ar) tapdami įsteigtos Organizacijos dalyviais arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavėsdami organizuoti gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

2. Organizacija yra pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, steigiamas vadovaujantis Asociacijų įstatymo ar Viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka. Į Organizaciją gali stoti nauji dalyviai.

3. Organizacija steigiama, kad būtų įvykdyta šiame Įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais atitinkamus gaminius (elektros ir elektroninę įrangą, transporto priemones, alyvas, apmokestinamuosius gaminius, supakuotus gaminius), ir (ar) dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir gali verstis tik šiais pareigai ir kitoms šiame Įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatytoms pareigoms vykdyti (išskyrus pareigą registruotis) skirta veikla.

4. Organizacija gali vykdyti savo veiklą tik gavusi atitinkamą gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją ir privalo vykdyti šio Įstatymo 34²³ straipsnyje nurodytas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijavimo sąlygas.

5. Gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija Organizacijai išduodama, kai gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijas išduodančiai institucijai pateikiami pagal aplinkos ministro nustatytus reikalavimus parengti ir su gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijas išduodančia institucija suderinti šio Įstatymo 34²³ straipsnyje nurodyti dokumentai.

6. Organizacija visų Organizacijos dalyvių bei gamintojų ir importuotojų, kurie jai sutartiniais pagrindais pavesdė organizuoti gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų (toliau – pavedimo davėjai), pareigas turi vykdyti vienodomis sąlygomis.

7. Organizacijos steigėjais, dalyviais (toliau – Organizacijos nariai) ir pavedimo davėjais gali būti tik gamintojai ir (ar) importuotojai. Organizacija privalo priimti visus pageidaujancius į ją stoti ar su ja pasirašyti sutartį dėl visų ar dalies šiame Įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymo gamintojus ir (ar) importuotojus, įsipareigojančius vykdyti Organizacijos nustatytas sąlygas.

8. Gamintojas ir (ar) importuotojas tuo pačiu metu negali tų pačių gaminių, įskaitant pakuotes, atliekų tvarkymo organizavimo pavesiti daugiau negu vienai Organizacijai.

9. Organizacijos valdymo organas renkamas ne rečiau kaip kas 4 metai užtikrinant galimybę kiekvienam Organizacijos dalyviui tapti Organizacijos valdymo organo nariu.

10. Organizacija ne mažiau kaip 3 procentus gautų pajamų turi skirti visuomenės švietimui ir informavimui atliekų tvarkymo klausimais.

11. Organizacija neturi teisės trečiajam asmeniui ar kitam Organizacijos nariui ar pavedimo davėjui atskleisti informacijos apie Organizacijos nario ir (ar) pavedimo davėjo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiektų gaminių, jiems pakuoti panaudotų pakuočių kiekį, išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus.

12. Organizacijos nariai ir pavedimo davėjai negali veikti atliekų tvarkytojų ar su jais susijusių subjektų naudai ar interesams.

13. Organizacijos nariai ir pavedimo davėjai turi leisti Organizacijai atlikti patikrinimą dokumentų, patvirtinančių informaciją apie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiektų gaminių, jiems pakuoti panaudotų pakuočių kiekį.

14. Organizacija privalo vykdyti Organizacijos narių, pavedimo davėjų ir atliekų tvarkytojų (atliekų surinkėjų ir atliekų naudotojų ar eksportuotojų), su kuriais sudarė sutartis dėl gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo, sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolę.

AŠTUNTASIS⁸ SKIRSNIS
GAMINIŲ IR (AR) PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ORGANIZAVIMO
LICENCIJAVIMAS

34²³ straipsnis. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo veiklos licencijavimas

1. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijavimo taisyklės, atsižvelgdama į gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo specifiką, tvirtina Vyriausybė.

2. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją išduoda, atsisako išduoti, įspėja apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, licencijos galiojimą sustabdo, panaikina, licencijos duomenis tikslina, licencijos dublikatą išduoda ir kontroliuoja, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos reikalavimų, Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija.

3. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija yra neterminuota. Dokumentai gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijai gauti ir tokia licencija gali būti išduodami Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytais elektroninėmis priemonėmis.

4. Už gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijos išdavimą, licencijos duomenų tikslinimą ar licencijos dublikato išdavimą imama valstybės rinkliava.

5. Nustatomos šios atliekų tvarkymo organizavimo licencijų rūšys:

1) alyvos atliekų tvarkymo organizavimo licencija;
2) apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo organizavimo licencija;
3) apmokestinamųjų gaminių (baterijų ir akumuliatorių) atliekų tvarkymo organizavimo licencija;

4) elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo organizavimo licencija;

5) elektros ir elektroninės įrangos (apšvietimo įrangos) atliekų tvarkymo organizavimo licencija;

6) elektros ir elektroninės įrangos (stambių namų apyvokos prietaisų su šaldymo įranga) atliekų tvarkymo organizavimo licencija;

7) elektros ir elektroninės įrangos (televizorių ir monitorių įrangos) atliekų tvarkymo organizavimo licencija;

8) eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimo licencija;

9) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija.

6. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija (toliau – licencija) išduodama atitinkamų gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo veiklai, vykdomai pagal šiame Įstatyme nustatytus reikalavimus ir licencijas išduodančiai institucijai pateikus pagal aplinkos ministro nustatytus reikalavimus parengtus ir su licencijas išduodančia institucija suderintus šiuos dokumentus:

1) atliekų tvarkymo veiklos organizavimo planą, kuriame turi būti numatytos priemonės ir veiksmai, užtikrinantys, kad bus įvykdyta šiame Įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais atitinkamus gaminius (elektros ir elektroninę įrangą, transporto priemones, alyvas, apmokestinamuosius gaminius, supakuotus gaminius), ir (ar) dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir kaip bus įvykdytos gamintojams ir importuotojams Vyriausybės nustatytos gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduotys;

2) atliekų tvarkymo finansavimo schemą, garantuojančią, kad gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymas bus finansuojamas;

3) visuomenės švietimo ir informavimo atliekų tvarkymo klausimais programą.

7. Tam pačiam licencijos turėtojui gali būti išduodama tik viena iš šio straipsnio 5 dalyje nurodytų licencijų, išskyrus šio straipsnio 8 ir 9 dalyse numatytas išimtis.

8. Licencijos turėtojui, kurio nariai Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekia ne tik transporto priemones, bet ir apmokestinamuosius gaminius ir (ar) alyvas, kartu su šio straipsnio 5 dalies 8 punkte nurodyta licencija gali būti išduodamos šio straipsnio 5 dalies 1 ir (ar) 2 punktuose nurodytos licencijos.

9. Licencijos turėtojui, kurio nariai Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekia ne tik elektros ir elektroninę įrangą, bet ir baterijas, ir akumuliatorius, kartu su šio straipsnio 5 dalies 4 punkte nurodyta licencija gali būti išduodama šio straipsnio 5 dalies 3 punkte nurodyta licencija.

10. Licencijos turėtojas privalo laikytis šių licencijuojamos veiklos sąlygų:

1) tvarkyti gaminių ir (ar) pakuočių, jų atliekų apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka;

2) vykdyti atliekų tvarkymo veiklos organizavimo plane, finansavimo schemeje, visuomenės švietimo ir informavimo atliekų tvarkymo klausimais programoje numatytas priemones;

3) organizuoti gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą ir (ar) dalyvauti organizuojant gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir įvykdyti gamintojams ir importuotojams Vyriausybės nustatytas gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduotis;

4) licencijas išduodančiai institucijai aplinkos ministro nustatyta tvarka pateikti atliekų tvarkymo veiklos organizavimo plano vykdymo ataskaitą ir informaciją apie atliekų tvarkymo finansavimo schemeje, visuomenės švietimo ir informavimo atliekų tvarkymo klausimais programoje numatytų priemonių įgyvendinimą;

5) kartu su šios dalies 4 punkte nurodyta ataskaita licencijas išduodančiai institucijai pateikti aplinkos ministro patvirtintą ir su Lietuvos auditorių rūmais suderintą licencijos turėtojo patikrinimo techninę užduotį, nepriklausomo auditoriaus parengtą faktinių pastebėjimų ataskaitą dėl atliekų tvarkymo organizavimo veiklos atitikties atliekų tvarkymo veiklos organizavimo plane numatytoms priemonėms, atliekų tvarkymo finansavimo schemai, visuomenės švietimo ir informavimo atliekų tvarkymo klausimais programai;

6) kartu su šios dalies 4 punkte nurodyta ataskaita licencijas išduodančiai institucijai pateikti nepriklausomo auditoriaus išvadą dėl licencijos turėtojo metinės finansinės ataskaitos;

7) licencijas išduodančiai institucijai aplinkos ministro nustatyta tvarka kas ketvirtį teikti informaciją apie praėjusį ketvirtį vykdytas atliekų tvarkymo veiklos organizavimo plane, atliekų tvarkymo finansavimo schemeje, visuomenės švietimo ir informavimo atliekų tvarkymo klausimais programoje numatytas priemones.

11. Ataskaitą dėl praėjusių metų atliekų tvarkymo veiklos organizavimo plano vykdymo licencijos turėtojas privalo kiekvienais metais pateikti visuomenei susipažinti ir pateikti licencijas išduodančiai institucijai aplinkos ministro nustatyta tvarka.

12. Licencija neišduodama, jeigu:

1) licenciją gauti pageidaujantis asmuo nepateikė šio straipsnio 6 dalyje nurodytų dokumentų;

2) licenciją gauti pageidaujančio asmens pateikti šio straipsnio 6 dalyje nurodyti dokumentai neatitinka nustatytų reikalavimų;

3) licencijai gauti pateiktuose dokumentuose nepakanka pagrindimo, kad bus užtikrintas šio straipsnio 6 dalies 1 punkte nurodytos pareigos įvykdymas;

4) nustatoma, kad licenciją gauti pageidaujantis asmuo pateikė klaidingus ar melagingus duomenis licencijai gauti;

5) licenciją gauti pageidaujantis asmuo turi Vyriausybės nustatyto dydžio mokesstinę nepriemoką Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams, fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokesstinis ginčas), yra skolingas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui arba nevykdo įsipareigojimų muitinei;

6) licenciją gauti pageidaujantis asmuo neatitinka šiame Įstatyme tokiems asmenims nustatytų reikalavimų.

13. Licencijos turėtojas įspėjamas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, jeigu:

1) nustatoma, kad licencijos turėtojas nesilaiko licencijuojamos veiklos sąlygų;

2) paaiškėja, kad ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus licencijos turėtojo nariai ir pavedimo davėjai Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekia mažiau kaip 10 procentų visos Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekiamos elektros ir elektroninės įrangos ar Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekia mažiau kaip 25 procentus visų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų pakuočių;

3) licencijos turėtojas turi Vyriausybės nustatyto dydžio mokestinę nepriemoką Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams, fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delpinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delpinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas), yra skolingas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui arba nevykdo įsipareigojimų muitinei.

14. Licencijas išduodanti institucija, įspėdama licencijos turėtoją apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, nurodo priežastis, dėl kurių gali būti sustabdytas licencijos galiojimas, ir ne ilgesni negu vieni metai terminą, per kurį licencijos turėtojas privalo pašalinti priežastis, dėl kurių gali būti sustabdytas licencijos galiojimas.

15. Įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą panaikinamas, jeigu per įspėjime nurodytą terminą pašalinami nustatyti pažeidimai ir licencijas išduodančiai institucijai pateikiami pažeidimų pašalinimą patvirtinantys dokumentai.

16. Licencijos galiojimas sustabdomas, jeigu:

1) licencijos turėtojas, įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, nepašalino nustatytų pažeidimų per licencijas išduodančios institucijos nurodytą terminą;

2) paaiškėja, kad licencijos turėtojas pateikė klaidingus duomenis licencijai gauti ir po įspėjimo per licencijas išduodančios institucijos nustatytą terminą, bet ne ilgesnį negu vieni metai, nepateikė patikslintų duomenų.

17. Licencijos turėtojas, kurio licencijos galiojimas sustabdytas, negali priimti naujų narių.

18. Sprendimas dėl licencijos galiojimo sustabdymo panaikinamas, jeigu per licencijas išduodančios institucijos nustatytą terminą, bet ne ilgesnį negu vieni metai, pašalinami nurodyti pažeidimai ir pateikiami pažeidimų pašalinimą patvirtinantys dokumentai.

19. Licencijos galiojimas panaikinamas:

1) licencijos turėtojo prašymu;

2) jeigu licencijos turėtojas pasibaigia jį likvidavus;

3) jeigu sustabdžius licencijos galiojimą per licencijas išduodančios institucijos nustatytą terminą nepašalinami nurodyti pažeidimai ir nustatytas pažeidimų pašalinimo terminas yra pasibaigęs;

4) paaiškėjus, kad licencijos turėtojas pateikė melagingus duomenis ir (ar) suklastotus dokumentus;

5) paaiškėjus, kad licencijos turėtojas veikė atliekų tvarkytojų ar su jais susijusių subjektų naudai ar interesams;

6) jeigu licencijos turėtojas buvo įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą 3 kartus per paskutinius dvejus metus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-289](#), 2013-05-09, *Žin.*, 2013, Nr. 55-2729 (2013-05-28)

Įstatymas papildytas aštuntuoju⁽⁹⁾ skirsniu:

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

AŠTUNTASIS⁹ SKIRSNIS **AŠTUNTOJO¹ IR AŠTUNTOJO⁴ SKIRSNIŲ TAIKYMAS**

34²⁴ straipsnis. Aštuntojo¹ ir aštuntojo⁴ skirsnių taikymas

Šio Įstatymo aštuntojo¹ ir aštuntojo⁴ skirsnių nuostatos netaikomos:

1) su Lietuvos Respublikos pagrindinių saugumo interesų apsauga susijusiai įrangai, ginklams, amunicijai ir karinės paskirties įrangai (išskyrus gaminius, kurie nėra skirti kariniams tikslams);

2) šio straipsnio 1 punkte nurodytuose gaminiuose ir skrydžiams į kosmosą skirtoje įrangoje naudojamoms baterijoms ir akumuliatoriams.

Įstatymas papildytas aštuntuoju⁽¹⁰⁾ skirsniu:

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

AŠTUNTASIS¹⁰ SKIRSNIS **REIKALAVIMAI ATLIEKŲ TVARKYTOJAMS, KURIE IŠRAŠO GAMINIŲ IR (AR) PAKUOČIŲ ATLIEKŲ SUTVARKYMĄ ĮRODANČIUS DOKUMENTUS**

Skirsnio pavadinimas keistas:

34²⁵ straipsnis. Reikalavimai atliekų tvarkytojams, kurie išrašo gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus

1. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turi teisę išrašyti tie gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjai ir (ar) atliekų tvarkytojai, apdorojantys surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuotės atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, kurie atitinka šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka yra įrašyti į Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą (toliau šiame straipsnyje – Atliekų tvarkytojų sąrašas). Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjai ir (ar) atliekų tvarkytojai, apdorojantys surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuotės atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, išrašo gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus vadovaudamiesi aplinkos ministro nustatyta tvarka. Draudžiamas neteisėtas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymas.

2. Neteisėtu gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančio dokumento išrašymu laikoma, kai toks dokumentas yra išrašytas už:

1) tas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų rūšis, už kurias išrašyti tokį dokumentą asmuo neturėjo teisės;

2) ne Lietuvos Respublikos teritorijoje surinktą gaminių ir (ar) pakuočių atliekų kiekį;

3) kiekį tų atliekų, kurios nepriskiriamos gaminių ir (ar) pakuočių atliekoms;

4) komunalinių atliekų sraute susidarančias gaminių ir (ar) pakuočių atliekas, surinktas ne savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir jas papildančiose atliekų surinkimo sistemose;

5) komunalinių atliekų sraute susidarančias gaminių ir (ar) pakuočių atliekas, surinktas asmens, kuris neturi teisės aktų nustatyta tvarka sudarytos sutarties su tomis savivaldybėmis (ar jų įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemas), kurių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir jas papildančiose atliekų surinkimo sistemose surenka buityje naudojamas elektros ir elektroninės įrangos ir (ar) pakuočių atliekas;

6) tą gaminių ir (ar) pakuočių atliekų kiekį, kuris gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančio dokumento išrašymo metu dar nebuvo sutvarkytas;

7) tą eksportuotą gaminių ir (ar) pakuočių atliekų kiekį, apie kurio išvežimą neinformuota ir (ar) nepateiktas iš gavėjo gautas dokumentas, patvirtinantis išvežtų gaminių ir (ar) pakuočių atliekų panaudojimą, teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

3. Sprendimus dėl gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų pripažinimo negaliojančiais, vadovaudamasi aplinkos ministro nustatyta tvarka, priima Aplinkos ministerijos įgaliota institucija.

4. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turi teisę išrašyti ir į Atliekų tvarkytojų sąrašą įrašomi tie gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai), kurie, be kitų šiame Įstatyme nustatytų reikalavimų atliekų naudojimo (perdirbimo) veiklai, atitinka šiuos reikalavimus:

1) gaminių ir (ar) pakuočių atliekas naudoja (perdirba) taikydami aplinkos ministro nustatytus atliekų tvarkymo geriausiai prieinamus gamybos būdus, tai yra veiksmingiausias šioje pramonės šakoje išplėtotas atliekų tvarkymo technologijas, nekenkiančias visuomenės sveikatai ir aplinkai arba, jeigu poveikio neįmanoma išvengti, darančias kuo mažesnę įtaką visuomenės sveikatai ir aplinkai;

2) pagal tarptautinių ir (ar) nacionalinių standartų reikalavimus technologinio proceso metu iš gaminių ar pakuočių atliekų pagamina produktą, kuris turi paklausą ar rinką, yra visuotinai naudojamas konkreitiems tikslams ir žymimas prekių kodu pagal Kombinuotosios nomenklatūros versiją, patvirtintą 2010 m. spalio 5 d. Europos Komisijos reglamentu (ES) Nr. 861/2010 (OL 2010 L 284, p. 1);

3) savo teritorijoje, kurioje gaminių ir (ar) pakuočių atliekos naudojamos (perdirbamos), turi įrengtą metrologiškai patikrintą ir galiojantį metrologinės patikros sertifikatą turintį svėrimo įrenginį (toliau šiame straipsnyje – svėrimo įrenginys);

4) atlieka gaminių atliekų pradinį apdorojimą ir naudoja (perdirba) jų sudedamąsias medžiagas ar dalis ir (arba) atlieka gaminių atliekų pradinį apdorojimą ir jų sudedamąsias medžiagas ar dalis perduoda teisėtai veikiantiems tokių atliekų naudotojams (perdirbėjams) arba eksportuotojams pagal turimas su jais sutartis dėl gaminių atliekų sudedamųjų medžiagų ar dalių panaudojimo (perdirbimo) ar išvežimo panaudoti (perdirbti) į valstybes nares ir kurie gali patvirtinti, kad iš tų atliekų buvo pagamintas produktas, kaip nustatyta šios dalies 2 punkte.

5. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turi teisę išrašyti ir į Atliekų tvarkytojų sąrašą įrašomi tie gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai, kurie, be kitų šiame Įstatyme nustatytų reikalavimų atliekų išvežimo veiklai, atitinka šiuos reikalavimus:

1) pagal 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL 2006 L 190, p. 1) nustatytus reikalavimus turi teisę išvežti gaminių ir (ar) pakuočių atliekas;

2) atlieka pradinį gaminių atliekų apdorojimą ir išveža panaudoti (perdirbti) jų sudedamąsias medžiagas ar dalis į valstybes nares arba į valstybes nares išveža panaudoti (perdirbti) neapdorotas gaminių atliekas, arba į valstybes nares išveža panaudoti (perdirbti) pakuočių atliekas;

3) turi atitinkamų gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo (perdirbimo) sutartį su šias atliekas valstybėse narėse panaudosiančiu (perdirbsiančiu) atliekų tvarkytoju (toliau šiame straipsnyje – gavėjas), kurioje nurodytas gavėjo naudojamų (perdirbamų) gaminių ir (ar) pakuočių atliekų pavadinimas (pavadinimai) ir kodas (kodai), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo (perdirbimo) būdas ir sutarties galiojimo terminas;

4) turi dokumentus, įrodančius, kad gavėjas turi teisę ir pakankamai pajėgumų naudoti (perdirbti) įvežamas atliekas pagal reikalavimus, nustatytus Europos Sąjungos ir (ar) nacionaliniuose aplinkos apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose;

5) turi svėrimo įrenginį teritorijoje, kurioje laikomos ir paruošiamos išvežti gaminių ir (ar) pakuočių atliekos, arba sutartį dėl svėrimo paslaugų svėrimo įrenginiu su tokias paslaugas teikiančia įmone.

6. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turi teisę išrašyti ir į Atliekų tvarkytojų sąrašą įrašomi tie gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjai, kurie, be kitų šiame Įstatyme nustatytų reikalavimų atliekų surinkimo veiklai, atitinka šiuos reikalavimus:

1) turi sutartis teisės aktų nustatyta tvarka su tomis savivaldybėmis (ar jų įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemas), kurių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir jas papildančiose atliekų surinkimo sistemose surenka buityje naudojamas elektros ir elektroninės įrangos ir (ar) pakuočių atliekas;

2) surinktas gaminių ir (ar) pakuočių atliekas perduoda tokių atliekų naudotojams (perdirbėjams) ar tokių atliekų eksportuotojams pagal turimas su jais sutartis dėl gaminių ir (ar) pakuočių atliekų panaudojimo (perdirbimo) ar išvežimo panaudoti (perdirbti) į Europos ekonominės erdvės valstybes;

3) turi svėrimo įrenginį teritorijoje, kurioje laikomos ir paruošiamos naudoti gaminių ir (ar) pakuočių atliekos, arba sutartį dėl svėrimo paslaugų svėrimo įrenginiu su tokias paslaugas teikiančia įmone.

7. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turi teisę išrašyti ir į Atliekų tvarkytojų sąrašą įrašomi atliekų tvarkytojai, apdorojantys surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, kurie, be kitų šiame Įstatyme nustatytų reikalavimų, atitinka šiuos reikalavimus:

1) turi sutartis teisės aktų nustatyta tvarka su tomis savivaldybėmis (ar jų įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemas), kurių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose surenkamos mišrios komunalinės atliekos, iš kurių jas apdorojant atskiriamos gaminių ir (ar) pakuočių atliekos;

2) gaminių ir (ar) pakuočių atliekas, atskirtas apdorojant mišrias komunalines atliekas, perduoda naudotojui (perdirbėjui) ar eksportuotojui arba jas eksportuoja;

3) turi svėrimo įrenginį teritorijoje, kurioje apdorojamos komunalinės atliekos, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, arba sutartį dėl svėrimo paslaugų svėrimo įrenginiu su tokias paslaugas teikiančia įmone.

8. Į Atliekų tvarkytojų sąrašą įrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai) privalo svėrimo įrenginiu pasverti kiekvieną vienu kartu gautą gaminių ir (ar) pakuočių atliekų kiekį ir

apskaitą tvarkyti aplinkos ministro nustatyta tvarka taip, kad būtų galima atskirti (nustatyti) šių atliekų susidarymo šaltinį, asmenį, iš kurio gauta tokia atliekų siunta, šios atliekų siuntos svorį, gavimo datą.

9. Į Atliekų tvarkytojų sąrašą įrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai privalo:

1) svėrimo įrenginiu atskirai pasverti kiekvieną gautą ir išvežti paruoštą gaminių ir (ar) pakuočių atliekų siuntą ir apskaitą tvarkyti aplinkos ministro nustatyta tvarka taip, kad būtų galima atskirti (nustatyti) šių atliekų susidarymo šaltinį, asmenį, iš kurio gauta tokia atliekų siunta, asmenį, kuriam skirta tokia atliekų siunta, šios atliekų siuntos svorį, gavimo, paruošimo išvežti datą;

2) aplinkos ministro nustatyta tvarka ir terminais informuoti apie gaminių ir (ar) pakuočių atliekų išvežimą ir pateikti iš gavėjo gautus dokumentus, patvirtinančius išvežtų gaminių ir (ar) pakuočių atliekų panaudojimą (perdirbimą).

10. Į Atliekų tvarkytojų sąrašą įrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjai privalo svėrimo įrenginiu pasverti kiekvieną surinktų ir paruoštų naudoti (perdirbti) gaminių ir (ar) pakuočių atliekų siuntą ir apskaitą tvarkyti aplinkos ministro nustatyta tvarka taip, kad būtų galima atskirti (nustatyti) šių atliekų susidarymo šaltinį, šios atliekų siuntos svorį ir surinkimo ir (ar) paruošimo naudoti datą.

11. Atliekų tvarkytojai, apdorojantys surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, privalo svėrimo įrenginiu pasverti kiekvieną gautą mišrių komunalinių atliekų siuntą ir paruoštą išvežti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų siuntą bei po gaminių ir (ar) pakuočių atliekų atskyrimo likusį komunalinių atliekų kiekį, gautų ir išsiųstų mišrių komunalinių atliekų, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų siuntų apskaitą tvarkyti aplinkos ministro nustatyta tvarka taip, kad būtų galima nustatyti atliekų tvarkytojus, iš kurių buvo gautos mišrios komunalinės atliekos, jų gavimo datą ir kiekį, po apdorojimo likusių mišrių komunalinių atliekų kiekį, apdorotų mišrių komunalinių atliekų gavėjus, po mišrių komunalinių atliekų apdorojimo gautą gaminių ir (ar) pakuočių atliekų kiekį ir jų gavėjus.

12. Į Atliekų tvarkytojų sąrašą įrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai) ir gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai privalo gauti iš atliekų siuntas pristačiusių asmenų atliekų kilmę patvirtinančius dokumentus, kad gauta tos rūšies ir tik Lietuvos Respublikos teritorijoje surinktų gaminių ir (ar) pakuočių atliekų siunta, kaip nurodyta šias atliekas pristačiusio asmens pateiktuose dokumentuose. Vykdydami šią pareigą, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai) ir gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai privalo nusistatyti duomenų kontrolės tvarką ir aprašyti gautų atliekų siuntų patikrinimo (siekiant įsitikinti atliekas pristačiusio asmens dokumentuose nurodytų duomenų teisingumu) procedūras, ir paskirti už šios tvarkos įgyvendinimą atsakingą asmenį.

13. Į Atliekų tvarkytojų sąrašą įrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjai ir (ar) atliekų tvarkytojai, apdorojantys surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, įspėjami apie galimą jų išbraukimą iš Atliekų tvarkytojų sąrašo, jeigu nustatoma, kad jie:

1) nebeatitinka (nesilaiko) šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų;

2) pateikė klaidingus duomenis ir (ar) dokumentus.

14. Atliekų tvarkytojų sąrašą sudaranti institucija, įspėdama gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotoją (perdirbėją), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotoją, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėją ir (ar) atliekų tvarkytoją, apdorojantį surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, apie galimą jų išbraukimą iš Atliekų tvarkytojų sąrašo nurodo galimo išbraukimo iš Atliekų tvarkytojų sąrašo priežastis ir terminą, per kurį jos turi būti pašalintos.

15. Įspėjimas apie galimą išbraukimą iš Atliekų tvarkytojų sąrašo panaikinamas, jeigu per įspėjime nurodytą terminą pašalinami nurodyti pažeidimai ir šio straipsnio 14 dalyje nurodytai institucijai pateikiami pažeidimų pašalinimą įrodantys dokumentai.

16. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojas (perdirbėjas), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojas, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjas ir (ar) atliekų tvarkytojas, apdorojantis surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, išbraukiamas iš Atliekų tvarkytojų sąrašo:

1) gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojo (perdirbėjo), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojo, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjo ir (ar) atliekų tvarkytojo, apdorojančio

surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, prašymu;

2) likvidavus gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotoją (perdirbėją), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotoją, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėją ir (ar) atliekų tvarkytoją, apdorojantį surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti;

3) jeigu įspėjus apie galimą išbraukimą iš Atliekų tvarkytojų sąrašo per šio straipsnio 14 dalyje nurodytos institucijos nustatytą terminą nurodyti pažeidimai nepašalinami ir nustatytas pažeidimų pašalinimo terminas yra pasibaigęs;

4) jeigu gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojas (perdirbėjas), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojas, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjas ir (ar) atliekų tvarkytojas, apdorojantis surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, buvo įspėtas apie galimą išbraukimą iš Atliekų tvarkytojų sąrašo 3 kartus per dvejus pastaruosius metus;

5) paaiškėjus, kad gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojas (perdirbėjas), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojas, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjas ir (ar) atliekų tvarkytojas, apdorojantis surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, pateikė melagingus duomenis ir (ar) suklastotus dokumentus.

17. Jeigu pažeidimas yra mažareikšmis, kuriuo nepadaryta esminė žala šio Įstatymo ir Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių atliekų tvarkymą, saugomiems interesams ir kuriuo nepadaryta esminė žala aplinkai, žmonių sveikatai, ir gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojas (perdirbėjas), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojas, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjas ir (ar) atliekų tvarkytojas, apdorojantis surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, nutraukė veiksmus, kuriais pažeidžiama teisė, pašalina veiksmų padarinius ir atlygino žalą, o šio Įstatymo reikalavimų laikymasis gali būti užtikrintas kitais būdais, Aplinkos ministerijos įgaliota institucija, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais, gali gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojo (perdirbėjo), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojo, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjo neįspėti apie galimą išbraukimą iš Atliekų tvarkytojų sąrašo ir (ar) neišbraukti iš Atliekų tvarkytojų sąrašo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-289](#), 2013-05-09, *Žin.*, 2013, Nr. 55-2729 (2013-05-28)

DEVINTASIS SKIRSNIS ATSAKOMYBĖ

35 straipsnis. Atsakomybė

1. Asmenys, pažeidę šio Įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

2. Nuostoliai, atsiradę dėl komunalinių atliekų ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymo neorganizavimo ar netinkamo organizavimo, atlyginami iš atitinkamos savivaldybės biudžeto.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1981](#), 2012-04-19, *Žin.*, 2012, Nr. 50-2445 (2012-04-28)

DEŠIMTASIS SKIRSNIS ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMAS

36 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

Vyriausybė ar jos įgaliota institucija:

1) iki 2003 m. sausio 1 d. nustato atliekų vežimo tranzitu, išvežimo iš Lietuvos Respublikos ir įvežimo į Lietuvos Respubliką reikalavimus.

2) (neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

37 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d., išskyrus 12 straipsnį, kuris įsigalioja nuo 2003 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
atliekų tvarkymo įstatymo
1 priedas

Neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.

Priedo žymos pakeitimas:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Priedo pakeitimas:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Lietuvos Respublikos
atliekų tvarkymo įstatymo
2 priedas

Neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.

Priedo pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Lietuvos Respublikos
atliekų tvarkymo įstatymo
3 priedas

Neteko galios nuo 2011 m. gegužės 3 d.

Priedo pakeitimai:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Lietuvos Respublikos
atliekų tvarkymo įstatymo
4 priedas

SAVYBĖS, DĖL KURIŲ ATLIEKOS TAMPA PAVOJINGOSIOMIS

H1 Sprogstamosios: medžiagos ir preparatai, kurie nuo liepsnos gali sprogti arba kurie yra jautresni smūgiui ar trinčiai negu dinitrobenzenas

H2 Oksiduojamosios: medžiagos ir preparatai, kurie nuo sąlyčio su kitomis medžiagomis, ypač degiomis, sukelia stiprią egzotermišką reakciją

H3-A Labai degios:

– skystos medžiagos ir preparatai, kurių pliūpsnio temperatūra žemesnė negu 21 °C (įskaitant itin degius skysčius), arba

– medžiagos ir preparatai, kurie nuo sąlyčio su oru aplinkos temperatūros sąlygomis gali įkaisti ir galiausiai savaime užsidegti be pašalinės energijos, arba

– kietos medžiagos ir preparatai, kurie nuo trumpo sąlyčio su ugnies šaltiniu gali lengvai užsidegti ir kurie pašalinus ugnies šaltinį dega toliau arba sudega, arba

– dujinės medžiagos ir preparatai, kurie gali užsidegti ore esant normaliam slėgiui, arba

– medžiagos ir preparatai, kurie nuo sąlyčio su vandeniu ar drėgnu oru skleidžia pavojingai dideliu kiekiu labai degias dujas

H3-B Degios: skystos medžiagos ir preparatai, kurių pliūpsnio temperatūra lygi arba aukštesnė negu 21 °C ir lygi arba žemesnė negu 55 °C

H4 Dirginančios: medžiagos ir preparatai, neturintys ėdžių savybių, kurie nuo staigaus, ilgesnio ar pakartotinio sąlyčio su oda ar gleivine gali sukelti uždegimą

H5 Kenksmingos: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar prasiskverbę per odą gali iš dalies pakenkti sveikatai

H6 Toksiškos: medžiagos ir preparatai (įskaitant labai toksiškus), kurie įkvėpti, praryti ar prasiskverbę per odą gali sukelti sunkią ūmią arba chronišką ligą ar net mirtį

- H7 Kancerogeninės: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar prasiskverbę per odą gali sukelti vėžį arba padidinti susirgimo vėžiu tikimybę
- H8 Ėdžios: medžiagos ir preparatai, prie kurių prisilietus gali būti sunaikinti gyvieji audiniai
- H9 Infekcinės: medžiagos, turinčios gyvybingų mikroorganizmų arba jų toksinų, kurie, kaip žinoma arba pagrįstai tikima, sukelia žmonių ar kitų gyvųjų organizmų ligas
- H10 Toksiškos reprodukcijai: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar prasiskverbę per odą gali sukelti įgimus nepaveldimus išsigimimus arba padidinti jų skaičių
- H11 Mutageninės: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar prasiskverbę per odą gali sukelti paveldimus genetinius išsigimimus arba padidinti jų tikimybę
- H12 Atliekos, kurios nuo sąlyčio su vandeniu, oru ar rūgštimi išskiria toksiškas arba labai toksiškas dujas
- H13* Jautrinančios: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti ar prasiskverbę per odą gali sukelti tokią stiprią alerginę reakciją, kad toliau veikiant medžiagai ar preparatui pasireiškia būdingas neigiamas poveikis
- H14 Ekotoksiškos: atliekos, kurios sukelia arba gali sukelti staigų ar uždelstą pavojų vienam ar daugiau aplinkos komponentų
- H15 Atliekos, iš kurių bet kuriuo būdu po šalinimo gali susidaryti kita medžiaga (pvz., filtratas), turinti kurią nors pirmiau nurodytų savybių

Pastabos:

1. Atliekoms pavojingos savybės – „toksiškos“ ir „labai toksiškos“, „kenksmingos“, „ėsdinančios“, „dirginančios“, „kancerogeninės“, „toksiškos reprodukcijai“, „mutageninės“ ir „ekologiškai toksiškos“ – priskiriamos remiantis kriterijais, nustatytais pavojingųjų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimą ir ženklinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

2. Tam tikrais atvejais taikomos pavojingųjų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimą ir ženklinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose išvardytos ribinės vertės.

3. Taikomi atitinkamuose Lietuvos Respublikos ir Europos standartizacijos komiteto (CEN) dokumentuose aprašyti metodai.

* Jei yra bandymų metodai.

Priedo žymos pakeitimas:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Priedo pakeitimai:

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Lietuvos Respublikos
atliekų tvarkymo įstatymo
5 priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 13 tomas, p. 349) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2005/20/EB (OL 2005 L 70, p. 17).

2. 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyva 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 3 tomas, p. 80) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 166/2006 (OL 2006 L 33, p. 1).

3. 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 4 tomas, p. 228) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 1 skyrius, 4 tomas, p. 447).

4. 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 5 tomas, p.

224) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos sprendimu 2005/673/EB (OL 2005 L 254, p. 69).

5. 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 7 tomas, p. 359) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. gruodžio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/108/EB (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 7 tomas, p. 692).

6. 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL 2006 L 190, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. gegužės 12 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 413/2010 (OL 2010 L 119, p. 1).

7. 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir Direktyvos 91/157/EEB panaikinimo (OL 2006 L 266, p. 1).

8. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL 2008 L 312, p. 1).

9. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/31/EB dėl anglies dioksido geologinio saugojimo, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 85/337/EEB, direktyvas 2000/60/EB, 2001/80/EB, 2004/35/EB, 2006/12/EB, 2008/1/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 (OL 2009 L 140, p. 114).

Įstatymas papildytas priedu:

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)

Priedo pakeitimai:

Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, *Žin.*, 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)

Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, *Žin.*, 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-2029](#), 2000 10 12, *Žin.*, 2000, Nr. 90-2776 (2000 10 27)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 33 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-721](#), 2002-01-22, *Žin.*, 2002, Nr. 13-475 (2002-02-06)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 32, 33, 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

Šis įstatymas neteko galios:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1004](#), 2002-07-01, *Žin.*, 2002, Nr. 72-3016 (2002-07-17)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1004](#), 2002-07-01, *Žin.*, 2002, Nr. 72-3016 (2002-07-17)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d., išskyrus 12 straipsnį, kuris įsigalioja nuo 2003 m. kovo 1 d.

Nauja įstatymo redakcija

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1615](#), 2003-06-10, *Žin.*, 2003, Nr. 61-2768 (2003-06-27)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 33 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2214](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2544 (2004-04-30)
ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12 IR 30 STRAIPSNIŲ BEI PRIEDĖLIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO AŠTUNTUOJU(1) SKIRSNIU, 34(1) STRAIPSNIU BEI 5
PRIEDU ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-279](#), 2005-06-28, Žin., 2005, Nr. 84-3111 (2005-07-12)
ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 30, 34 STRAIPSNIŲ IR AŠTUNTOJO(1) SKIRSNIO PAKEITIMO
IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1605](#), 2008-06-17, Žin., 2008, Nr. 76-2999 (2008-07-05)
ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 30, 34 STRAIPSNIŲ, 5 PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 34(8), 34(9), 34(10), 34(11) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 4, 5, 6 straipsniai įsigalioja 2008 m. rugsėjo 26 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1674](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3180 (2008-07-17)
ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 1, 2, 4, 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-624](#), 2009-12-22, Žin., 2009, Nr. 154-6961 (2009-12-28)
ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 34, 34(1), 34(2), 34(3), 34(4), 34(5) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2009 m. gruodžio 28 d.

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-782](#), 2010-04-27, Žin., 2010, Nr. 54-2645 (2010-05-11)
ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 24 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO
NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS
Įstatymas įsigalioja 2010-07-01.

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1324](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2501 (2011-05-03)
ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 26, 27, 28, 30, 32, 36
STRAIPSNIŲ, ANTROJO SKIRSNIO, ŠEŠTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO IR 4, 5 PRIEDŲ PAKEITIMO
IR PAPILDYMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO ANTRUOJU(1) SKIRSNIU IR 4(1), 6(1), 7(1), 11(1), 11(2),
12(1), 18(1), 29(1) STRAIPSNIAIS, 29 STRAIPSNIO IR 1, 2, 3 PRIEDŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS
GALIOS ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 8 ir 16 straipsniai ir šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstytas Atliekų tvarkymo įstatymo 3¹ straipsnis
įsigalioja 2011 m. gruodžio 12 d.
Šio įstatymo 28 straipsnis įsigalioja 2013 m. gruodžio 12 d.

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1889](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-188 (2012-01-10)
ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 21, 22, 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 24 STRAIPSNIU ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2012 m. liepos 1 d.

Šis įstatymas keistas:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2139](#), 2012-06-28, Žin., 2012, Nr. 77-3983 (2012-07-01)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 21, 22, 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 24 STRAIPSNIU ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2012-07-01.

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1892](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-190 (2012-01-10)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 12, 30, 34, 34(3) STRAIPSNIŲ, AŠTUNTOJO(1) SKIRSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO AŠTUNTUOJU(2), AŠTUNTUOJU(3), AŠTUNTUOJU(4), AŠTUNTUOJU(5), AŠTUNTUOJU(6), AŠTUNTUOJU(7), AŠTUNTUOJU(8), AŠTUNTUOJU(9), AŠTUNTUOJU(10) SKIRSNIAIS IR 16 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 4 straipsnio 5 ir 7 dalys, 5, 7 straipsniai, 8 straipsnio 2 dalis, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ir 16 straipsniai įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 6 straipsnis ir 8 straipsnio 1 dalis galioja iki 2012 m. gruodžio 31 d.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1981](#), 2012-04-19, Žin., 2012, Nr. 50-2445 (2012-04-28)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 4, 25, 27, 28, 30, 31, 35 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 30(1), 30(2) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalis, 5 straipsnio 3 dalis, 6 straipsnyje išdėstyto Atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 8 ir 14 dalys įsigalioja 2012 m. spalio 1 d., šio įstatymo 6 straipsnyje išdėstyto Atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 16 ir 18 dalys įsigalioja 2013 m. sausio 1 d., šio įstatymo 7 ir 8 straipsniai – 2013 m. liepos 1 d.

Šio įstatymo galiojimas keistas:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-137](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 155-8003 (2012-12-31)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 4, 25, 27, 28, 30, 31, 35 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 30(1), 30(2) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-289](#), 2013-05-09, Žin., 2013, Nr. 55-2729 (2013-05-28)

ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO 2, 19, 30, 34(23) STRAIPSNIŲ, AŠTUNTOJO(10) SKIRSNIO PAKEITIMO IR 5 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. birželio 1 d.

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-769](#), 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-30, i. k. 2014-00711

LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įsigaliojus šiam įstatymui veikiantys arba statomi objektai, kuriuose energijai gaminti kaip kuras naudojamos po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos, iki 2015 m. sausio 1 d. turi atitikti Valstybinės reikšmės atliekų tvarkymo objektų steigimo tvarkoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus kriterijus ir būti pripažinti atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektais.

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2014-02-06)

ausrine.trapinskiene@lrs.lt